

2008. június 18., szerda

A villamos energia belső piaca ***I

P6_TA(2008)0294

Az Európai Parlament 2008. június 18-i jogalkotási állásfoglalása a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

(2009/C 286 E/43)

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2007)0528),
- tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére, valamint 47. cikkének (2) bekezdésére, 55. és 95. cikkére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamentnek (C6-0316/2007),
- tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Gazdasági és Monetáris Bizottság és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére (A6-0191/2008),

1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát, annak módosított formájában;
2. felhívja a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha lényegesen módosítani szándékozik a javaslatot vagy a helyébe másik szöveget kíván léptetni;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

P6_TC1-COD(2007)0195

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2008. június 18-án került elfogadásra avillamos energia belső piacának közös szabályairól szóló 2003/54/EK irányelv módosításáról szóló 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére, valamint 55. és 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ||,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ HL C 211., 2008.8.19., 23. o.

2008. június 18., szerda

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Közösségben 1999 óta gyorsuló ütemben fejlődő belső villamosenergia-piac célja, hogy valamennyi európai uniós fogyasztó, azaz a lakosság és a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen, új üzleti lehetőségeket nyisson és bővítse a határokon átnyúló kereskedelmet, és ezáltal hatékonyságjavulást, versenypiaci árakat és magasabb szintű szolgáltatásokat teremtsen, továbbá hogy hozzájáruljon az ellátás biztonságához és fenntarthatóságához.
- (2) A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról ⁽³⁾ szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ jelentős mértékben hozzájárult a villamos energia belső piacának kialakításához.
- (3) Jelenleg azonban ⁽³⁾ nincs biztosítva az összes vállalkozás számára az összes tagállamban, hogy bármely tagállamban egyenlő feltételekkel és megkülönböztetés vagy hátrányok nélkül értékesítsen villamos energiát. Különösen a hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés és az egységesen hatékony szabályozói felügyelet hiánya jelent több tagállamban is problémát, mivel a jelenlegi jogi keret nem megfelelő.
- (4) **A biztonságos villamosenergia-ellátás alapvető fontosságú az európai társadalom fejlődése, a fenntartható éghajlatváltozási politika, valamint a belső piaci versenyképesség támogatása szempontjából. Ebből a célból tovább kell fejleszteni a határkeresztesző rendszer-összeköttetéseket, annak érdekében, hogy az Európai Unión belül a fogyasztók és az ipar valamennyi energiaforráshoz a lehető legalacsonyabb áron jussanak hozzá.**
- (5) **A villamos energia jól működő belső piacának megfelelő ösztönzőket kell biztosítani a termelők számára új energiatermelési lehetőségekbe történő beruházásokhoz, a fogyasztók tekintetében pedig megfelelő intézkedéseket kell hoznia az energia hatékonyabb felhasználásának előmozdítására; ennek előfeltétele a biztonságos energiaellátás.**
- (6) **Mivel a megújuló energiaforrások állandó energiaforrások, alapvető fontosságú a rendszerösszekötők kapacitásának közösségi szinten történő fejlesztése, különös figyelmet fordítva a Közösség energiapiacán a legelszigeteltebb országokra és régiókra, annak érdekében, hogy a tagállamok számára megfelelő eszközök álljanak rendelkezésre a megújuló energia felhasználása tekintetében meghatározott 20 %-os cél 2020-ra történő eléréséhez.**
- (7) **A belső piacon fokozni kell a villamos energia határokon átnyúló kereskedelmét és áramlását a rendelkezésre álló villamosenergia-termelés legjobb kihasználásának és a lehető legalacsonyabb áraknak a biztosítására. Ugyanakkor ez nem lehet kifogás a tagállamok és a termelők számára arra, hogy ne ruházzanak be új és modern villamosenergia-termelési technológiákba.**
- (8) A Bizottság 2007. január 10-i „Európai energiapolitika” című közleménye ⁽³⁾ kiemelte annak fontosságát, hogy megvalósuljon a villamos energia belső piaca, és hogy a Közösségben letelepedett valamennyi villamosenergia-ipari vállalkozás számára egyenlő feltételeket teremtsenek. Az gáz és a villamos energia belső piacáról szóló, ugyanazon a napon megjelent bizottsági közlemény és a „Vizsgálat az 1/2003/EK rendelet 17. cikke értelmében az európai gáz- és villamosenergia-ágazatról” című végleges jelentés rámutatott arra, hogy a jelenlegi szabályok és intézkedések nem szolgálnak megfelelő keretével a jól működő belső piac megvalósításának.

⁽¹⁾ HL C 172., 2008.7.5., 55. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2008. június 18-i állásponjtja.

⁽³⁾ HL L 176., 2003.7.15., 37. o. ⁽³⁾.

2008. június 18., szerda

- (9) ***A verseny és a lehető legalacsonyabb áron történő villamosenergia-ellátás biztosítása, és ugyanakkor a nagy szereplők piaci erőfölényének elkerülése érdekében a tagállamoknak és a nemzeti szabályozó hatóságoknak lehetővé kell tenniük a különféle energiaforrások új szolgáltatói és az új energiatermelők számára a határon átnyúló piaci hozzáférést.***
- (10) Ha a hálózatok nem különülnek el ténylegesen a termelési és ellátási tevékenységektől, ez nemcsak a hálózat üzemeltetésében jár a hátrányos megkülönböztetés kockázatával, hanem a vertikálisan integrált vállalkozásoknak saját hálózataikba történő megfelelő szintű beruházásra való ösztönzésében is.
- (11) A jelenleg hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok nem vezettek az átvitelrendszer-üzemeltetők tényleges szétválasztásához. 2007. március 8-án és 9-én tartott brüsszeli ülésén az Európai Parlament ezért a földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeni lehetőségeiről szóló, 2007. július 10-i [11](#) állásfoglalásában az átviteli szinten megvalósított tulajdonjogi szétválasztást nevezte az arra legalkalmasabb eszköznek, hogy az infrastrukturális beruházásokat megkülönböztetéstől mentesen ösztönözzék, az új belépőknek tisztességes hálózati hozzáférést biztosítsanak és a piacot átláthatóvá tegyék. A tagállamoktól ezért meg kell követelni annak előírását, hogy ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak egy termelési vagy ellátási vállalkozás feletti irányítás gyakorlására – ideértve például a beruházáshoz hasonló stratégiai fontosságú döntésekre vonatkozó kisebbségi vétőjogot –, és ezzel egy időben érdekelttség fenntartására egy átvitelrendszer-üzemeltetőben vagy átviteli rendszerben vagy felette bármely jog gyakorlására. Fordított viszonylatban is, az átvitelrendszer-üzemeltető feletti irányításnak eleve ki kell zárnia az ellátási vállalkozásban fenntartott érdekelttség vagy a felette történő joggyakorlás lehetőségét.
- (13) ***A szétválasztás tekintetében bármely jövőbeni rendszernek hatékonyan meg kell szüntetnie az esetleges érdekkonfliktusokat a villamosenergia-termelők és az átvitelrendszer-üzemeltetők között, és nem szabad olyan terhes és nehézkes szabályozási rendszert létrehoznia a nemzeti szabályozó hatóságok számára, amelynek megvalósítása bonyolult vagy költséges lenne.***
- (14) Mivel a tulajdonjogi szétválasztáshoz egyes esetekben a vállalkozások szerkezetátalakítása szükséges, a vonatkozó rendelkezések alkalmazására többletdídot kell engedélyezni a tagállamok részére. A villamosenergia- és a gázszektor közötti vertikális kapcsolatok miatt a szétválasztási rendelkezéseket mind a két szektorban alkalmazni kell.
- (15) A hálózatüzemeltetés ellátási és termelési érdekektől való teljes függetlenségének biztosítása, valamint a bizalmas információk átadásának megakadályozása érdekében ugyanazon személy nem lehet tag átvitelrendszer-üzemeltető és termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás ügyvezető testületében is. Ugyanezen okból ugyanazon személy nem lehet jogosult átvitelrendszer-üzemeltető ügyvezető testülete tagjainak kinevezésére is és ellátási vállalkozásban való részesedés fenntartására is. ■
- (16) Ezért, amennyiben egy átviteli rendszert tulajdonló vállalkozás egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállamoknak lehetőséget kell adni a tulajdonjogi szétválasztás, valamint – eltérésként – az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltetők létrehozása közötti választásra. A független rendszerüzemeltetői megoldás teljes körű eredményességét meghatározott kiegészítő szabályokkal kell biztosítani. A vertikálisan integrált vállalkozások részvényeseinek teljes körű érdekvédelme céljából a tagállamok választására kell bízni, hogy a tulajdonjogi szétválasztást közvetlen elidegenítéssel vagy az integrált vállalkozás részvényeinek a hálózati vállalkozás részvényeire és a fennmaradó ellátási és termelési társaság részvényeire való bontással valósítják-e meg, feltéve hogy teljesülnek a tulajdonjogi szétválasztásból eredő követelmények.

2008. június 18., szerda

- (17) A tényleges szétválasztás végrehajtása során be kell tartani a a köz- és a magánszektor közötti megkülönböztetés tilalmának elvét. E célból ugyanazon személy – sem magában, sem mással közösen – nem gyakorolhat befolyást egyrészt átvitelrendszer-üzemeltetők, másrészt ellátó vállalkozások testületeinek összetételére, szavazására vagy döntésére. Ha az adott tagállam bizonyítani tudja e követelmény betartását, úgy két különálló állami szerv ellenőrizheti egyfelől a termelési és ellátási tevékenységeket, másfelől az átviteli tevékenységeket.
- (18) A hálózatok és az ellátási tevékenységek teljes elkülönítését a Közösség egészében meg kell valósítani annak érdekében, hogy a közösségi hálózatüzemeltetők vagy kapcsolt vállalkozásaik egyik tagállamban se végezhesenek ellátási vagy termelési tevékenységet. Ez az *Európai Unióban letelepedett és harmadik országbeli* || vállalkozásokra egyaránt alkalmazandó. A hálózatok és az ellátási tevékenységeknek a Közösség egészében való elkülönítésének biztosítása érdekében a *nemzeti szabályozó hatóságokat* fel kell jogosítani arra, hogy megtagadják a szétválasztási szabályokat be nem tartó átvitelrendszer-üzemeltetők tanúsítását. A Közösség egészében való következetes alkalmazás biztosítása és a Közösség nemzetközi kötelezettségeinek betartása érdekében a *.../2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben* ⁽¹⁾ *meghatározott Energiaszabályozói Együttműködési Ügynökség („az Ügynökség”)* számára jogot kell adni a szabályozó hatóságok tanúsításról hozott határozatainak felülvizsgálatára.
- (19) Az energiaellátás védelme a közbiztonság alapvető eleme, ezért elválaszthatatlanul kötődik az *Európai Unió villamosenergia-piacának* hatékony működéséhez *és a piac földrajzi elszigeteltségének felszámolásához*. A villamos energia csak hálózaton keresztül juthat el az uniós polgárokhoz. A működő villamosenergia-piacok, főként a hálózatok és a villamosenergia-ellátáshoz kapcsolódó egyéb eszközök, elengedhetetlenek a közbiztonság, a gazdaság versenyképessége és az *Unió* polgárainak jóléte szempontjából. A Közösség nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, a Közösség úgy ítéli meg, hogy a villamosenergia-átviteli rendszerek ágazata igen fontos a Közösség számára és ezért a harmadik országok befolyására tekintettel kiegészítő biztosítékokra van szükség a közösségi közrendet és közbiztonságot, valamint az *Unió* polgárainak jólétét fenyegető jelenségek elkerülése céljából. Ezek az intézkedések a tényleges szétválasztás szabályainak való megfelelés érdekében is szükségesek.
- (20) Az elosztási hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés meghatározza a fogyasztókhoz való lakossági szintű hozzáférést. A harmadik felek hozzáféréseire és beruházásaira vonatkozó megkülönböztetés lehetősége az elosztási szinten nem annyira jelentős, mint átviteli szinten, mivel elosztási szinten a szűk keresztmetszetek és a termelési érdekek általában kisebb hatásúak, mint átviteli szinten. Sőt, az elosztórendszer-üzemeltetők funkcionális szétválasztása az 54/2003/EK irányelvvel összhangban csak 2007. július 1-től vált kötelezővé, így a belső piacra gyakorolt hatásait még értékelni kell. A hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok egyértelműbb megfogalmazás, helyes végrehajtás és szoros felügyelet mellett elvezethetnek a tényleges szétválasztás megvalósításához. A lakossági piaci egyenlő feltételek megteremtése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetők tevékenységét úgy kell felügyelni, hogy azok vertikális integráció révén ne juthassanak piaci versenyelőnyhöz, különös tekintettel a belső és külső *háztartási* fogyasztókra.
- (21) *A verseny előmozdítása érdekében a villamos energia belső piacán a nem háztartási fogyasztók számára lehetővé kell tenni az ellátó megválasztását, valamint hogy villamosenergia-szükségleteik fedezésére több ellátóval is szerződést kössenek. Az ilyen fogyasztókat meg kell védeni a szerződések kizárólagosságát biztosító záradékaival szemben, amelyek kizárják a versenyképes és/vagy kiegészítő ajánlatokat.*
- (22) A 2003/54/EK irányelv a tagállamok számára előírta, hogy hozzanak létre különös hatáskörű szabályozó hatóságokat. A gyakorlat azonban azt mutatta, hogy az eredményes szabályozást gyakran hátráltatja a szabályozó hatóságok függése a kormányzattól, valamint a kellő hatáskör és a mérlegelési jog hiánya. Az Európai Tanács ezért a fent említett ülésén felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörének további harmonizációjáról és függetlenségének növeléséről.

(1) HL L....

2008. június 18., szerda

- (23) **Bármilyen, a nemzeti szabályozó hatóságok hatásköre tekintetében végzett harmonizációnak tartalmaznia kell energiatársaságoknak adható ösztönzőket és a rájuk kiszabható szankciókat. Az Ügynökségnek megfelelő hatáskörrel kell rendelkeznie ahhoz, hogy vezető szerepet játszhasson annak biztosításában, hogy az ösztönzők és a szankciók valamennyi tagállamban hasonlóak legyenek, és iránymutatást adhasson az ilyen intézkedésekre vonatkozóan.**
- (24) A belső piac megfelelő működése céljából a nemzeti szabályozó hatóságoknak képesnek kell lenniük a döntéshozatalra minden lényeges szabályozási kérdésben, továbbá függetlennek kell lenniük minden más köz- vagy magánérdektől.
- (25) A nemzeti szabályozó hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük a villamosenergia-ipari vállalkozásokat kötelező határozatok kibocsátására, valamint a kötelezettségeiket nem teljesítő villamosenergia-ipari vállalkozásokkal szembeni eredményes, célszerű és elrettentő szankciók kiszabására. Hatáskört kell adni számukra a tekintetben is, hogy a versenyszabályok alkalmazásától függetlenül a piac megfelelő működése szempontjából szükséges, a tényleges **verseny ösztönzésén keresztül a fogyasztók számára előnyöket biztosító** minden célszerű intézkedést meghozhassanak; valamint hogy a piacnyitáshoz alkalmazkodva biztosíthassák az egyetemes és közszolgáltatások magas színvonalát, a védelemre szoruló fogyasztók védelmét, továbbá a fogyasztóvédelmi intézkedések teljes körű eredményességét. E rendelkezések nem sérthetik sem a Bizottságnak a versenyszabályok alkalmazására vonatkozó hatáskörét – beleértve a közösségi szintű összefonódások vizsgálatát –, sem a belső piacra vonatkozó szabályokat, például a tőke szabad mozgását.
- (26) A villamos energia belső piaca a likviditás és az átláthatóság hiányától szenved, ami gátolja az erőforrások hatékony elosztását, a kockázatok fedezését és a piacra lépést. Növelni kell a piac iránti bizalmat, a piaci likviditást és a piaci szereplők számát. ■
- (27) **Az energiaügyi és a pénzügyi szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük, hogy egymás számára lehetővé tegyék a szóban forgó piacok áttekintését. Megfelelő hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy az energiatársaságoktól adott információkat megszerezzének, vizsgálatokat végezzenek, vitarendezést folytassanak, és hatékony szankciókat szabjanak ki.**
- (28) Mielőtt a Bizottság elfogadná a nyilvántartási követelményeket részletező iránymutatásokat, az azok tartalmával kapcsolatban folytatott kutatások és a Bizottság tanácsokkal való ellátása céljából az Ügynökségnek és az Európai Értékpapír-piaci Szabályozók Bizottságának (CESR) együtt kell működnie. Az ügynökségnek és a CESR-nek a célból is együtt kell működnie, hogy további kutatásokat folytassanak és további tanácsokat adjanak a tekintetben, hogy a villamosenergia-ellátási szerződésekre és a villamosenergia-derivatívákra vonatkozó ügyleteket alá kell-e vetni kereskedés előtti és/vagy utáni átláthatósági követelményeknek, és ha igen, mi legyen azok tartalma.
- (29) **Annak megelőzése érdekében, hogy a jelenleg erőfőlényben lévő szolgáltatók korlátozzák a piac megnyitását, fontos lehetővé tenni új üzleti modellek – például az egyidejűleg több szolgáltatóval való szerződés-kötés lehetősége – kifejlesztését.**
- (30) **Az univerzális és közszolgáltatási kötelezettségeket és a belőlük eredő közös minimális normákat tovább kell szilárdítani, hogy minden fogyasztó – különösen a védelemre szoruló – biztosan részesüljön a verseny előnyeiből és a méltányosabb árakból. A közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti alapon kell meghatározni, a nemzeti körülmények figyelembe vételével. A tagállamoknak ugyanakkor be kell tartaniuk a közösségi jogot és a közös minimumkövetelményeket. Az uniós polgárok és a kis- és középvállalkozások (kkv) számára közszolgáltatási garanciákat kell nyújtani, különösen az ellátás biztonsága és az ésszerű tarifák tekintetében. Az ügyfelek ellátásában alapvető fontosságú az objektív és átlátható fogyasztási adatokhoz való hozzáférés; a fogyasztóknak biztosítani kell a fogyasztási adataikhoz, a kapcsolódó árakhoz és szolgáltatási költségekhez való hozzáférést annak érdekében, hogy felkérhessék a versengő vállalkozásokat az ezen adatokon alapuló ajánlattételre. A fogyasztóknak jogot kell biztosítani arra, hogy kellően tájékozódhassanak energiafogyasztásukról, az előlegfizetéseknek pedig megfelelőnek kell lennie és a valós villamosenergia-fogyasztást kell tükröznie. A fogyasztóknak az energiaköltségekről legalább negyedévente, egyéges kritériumok alapján nyújtott tájékoztatás energia megtakarításra ösztönöz, mivel az ügyfelek általa közvetlen visszacsatolást kapnak az energiahatékonysági beruházások hatásairól és a fogyasztási magatartás változásáról.**

2008. június 18., szerda

- (31) Ezen irányelv középpontjában a fogyasztói érdekeknek kell állniuk. A fogyasztók már meglévő jogait erősíteni és garantálni kell, és e jogoknak nagyobb átláthatóságot és képviselőket kell biztosítaniuk. A fogyasztóvédelemnek biztosítani kell, hogy valamennyi fogyasztó élvezze a versenyen alapuló piac előnyeit. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a fogyasztók jogait azáltal kell érvényre juttatniuk, hogy ösztönzőket dolgoznak ki, és szankciókat alkalmaznak azon vállalatokkal szemben, amelyek nem teljesítik a fogyasztóvédelmi előírásokat és a versenyszabályokat.
- (32) A fogyasztóknak világos és érthető információkkal kell rendelkezniük az energiaágazattal kapcsolatos jogaikról. „Az Energiafogyasztók Jogainak Európai Chartája felé” című, 2007. július 5-i bizottsági közlemény után a Bizottságnak az érintettekkel – ideértve a nemzeti szabályozó hatóságokat, a fogyasztói szervezeteket és a szociális partnereket – folytatott konzultációt követően közérthető, felhasználóbarát chartát kell kidolgoznia, amelyben szerepelnek a már létező közösségi jogszabályokban – ideértve a jelen irányelvet is – az energiafogyasztók számára biztosított jogok. Az energiaszolgáltatóknak biztosítani kell, hogy valamennyi fogyasztóhoz eljusson a charta egy példánya, és hogy a charta a nyilvánosság számára is hozzáférhető legyen.
- (33) Az energiaszegénység egyre növekvő probléma az Európai Unióban. A tagállamoknak ezért nemzeti intézkedési terveket kell kidolgozniuk az e problémával szembeni küzdelem érdekében, és biztosítani kell a szükséges energiaellátást a védelemre szoruló fogyasztók számára. Ennek során integrált megközelítésre van szükség, és az intézkedéseknek ki kell terjedniük a szociális politikára, az árpolitikára, illetve a háztartások energiahatékonyságának javítására. Ezen irányelvnek legalább az árképzési modellek tekintetében meg kell engednie a védelemre szoruló fogyasztók kedvezményezését célzó nemzeti szintű politikákat.
- (34) A hatékony és mindenki számára hozzáférhető jogorvoslati lehetőségek biztosítják az erősebb fogyasztóvédelmet. A tagállamoknak a jogviták gyors és hatékony rendezését biztosító eljárásokat kell bevezetniük.
- (35) A piaci áraknak megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk a hálózat fejlesztésére és új energia-termelési lehetőségekbe való beruházásra.
- (36) A tagállamoknak alapvető jelentőséget kell tulajdonítaniuk annak, hogy a különböző ellátók számára méltányos versenyt és a piachoz való könnyű hozzáférést biztosítsanak, illetve kapacitást biztosítsanak a villamos energia új termelésére, azért, hogy a fogyasztók teljes mértékben kihasználhassák a villamos energia liberalizált piacában rejlő lehetőségeket. A tagállamok ugyanakkor felelősek nemzeti cselekvési terveik és szociális politikáik kidolgozásáért.
- (37) A villamos energia belső piacának kialakítása céljából a regionális energiapiacok jelenthetik az első lépést. A tagállamoknak ezért közösségi, de lehetőség szerint regionális szinten is nemzeti piacaik integrációjára, valamint a hálózatiüzemeltetők közösségi és nemzeti szintű együttműködésére kell törekedniük. A regionális integrációs kezdeményezések alapvető közbenső lépést jelentenek az energiapiacok közösségiintegrációjának elérésében, ami továbbra is a végső cél. A regionális szint hozzájárul az integrációs folyamat felgyorsításához, mivel lehetővé teszi az érintett szereplők – különösen a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok és az átvitelrendszer-üzemeltetők – számára az egyedi kérdésekben való együttműködést.
- (38) Ezen irányelvnek egy valódi közösségi hálózat kifejlesztését kell célul kitűznie, ezért az Ügynökség feladatai közé kell tartozniuk a határkeresztes rendszer-összeköttetésekkel és a regionális piacokkal kapcsolatos szabályozási kérdéseknek.
- (39) Bizottságnak az érintettekkel – különösen az átvitelrendszer-üzemeltetőkkel és az ügynökséggel – együttműködésben fel kell mérnie a közösségi átvitelrendszer-üzemeltető létrehozásának megvalósíthatóságát, és elemeznie kell ennek költségeit, továbbá az ezzel járó előnyöket a piaci integráció, illetve az átvitelrendszer-hálózat hatékony és biztonságos működése szempontjából.

2008. június 18., szerda

- (40) *A megfelelően működő belső piac közös szabályainak biztosításához ezen irányelvnek a közös hálózat fejlesztését és mindenki számára elérhető, széles körű energiaellátás biztosítását kell fő célul kitűznie. Ennek érdekében a torzítatlan piaci árak a legjobb ösztönzőt biztosíthatják a határkeresztező rendszer-összeköttetések kialakításához, és az új villamosenergia-termelési lehetőségekre irányuló beruházásokhoz, egyúttal hosszú távon árkonvergenciát eredményezve.*
- (41) *A teljes körűen integrált európai villamosenergia-hálózat kiépítésének első lépését a jobb regionális együttműködésnek kell jelentenie, amely végső soron a jelenleg az Európai Unióban létező villamosenergia-szigeteket is egyesíti.*
- (42) *A szabályozó hatóságoknak abból a célból is tájékoztatniuk kell a piacot, hogy lehetővé tegyék a Bizottság számára az európai villamosenergia-piaccaal és annak rövid, közép- és hosszú távú fejlődésével kapcsolatos megfigyelő és felügyeleti szerep betöltését, többek között a termelőkapacitást, a villamosenergia-termelés különböző lehetőségeit, az átviteli és elosztási infrastruktúrákat, a **szolgáltatás és ellátás minőségét**, a határokon átnyúló kereskedelmet, a **hálózati túlterhelés kezelését**, a beruházásokat, a nagykereskedelmi és fogyasztói árakat, a piaci likviditást, valamint a környezetvédelem és a hatékonyság javítását illetően.*
- (43) *Mivel az irányelv célját, nevezetesen egy teljes mértékben működő belső villamosenergia-piac megteremtését maguk a tagállamok nem tudják a kellő mértékben megvalósítani; és ezért – tekintve az intézkedés mértékét és hatásait – azt közösségi szinten jobban megvalósítható; a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben foglalt arányosság elvével összhangban || ez az irányelv nem lépi túl az említett cél megvalósításához szükséges mértéket.*
- (44) *A villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló, 2003. június 26-i 1228/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ lehetővé teszi, hogy a Bizottság iránymutatásokat fogadjon el a szükséges fokú harmonizáció elérése céljából. Ezek az iránymutatások, amelyek tehát kötelező végrehajtási intézkedések, olyan hasznos eszközök, amelyeket szükség esetén gyorsan módosítani lehet.*

■

- (45) *A 2003/54/EK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell,*

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2003/54/EK irányelv módosítása

A 2003/54/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a villamos energia termelésére, átvitelére, elosztására, a villamosenergia-ellátásra, valamint a fogyasztóvédelmi szabályokra vonatkozóan, annak érdekében, hogy az Európai Unión belül fejlessze és integrálja a közös hálózatban összekapcsolt, versenyképes energiapiacokat. Meghatározza a villamosenergia-ágazat szervezetével és működésével, a szabad piaci hozzáféréssel, a versenytárgyalási eljárásoknál alkalmazandó feltételekkel és eljárásokkal, valamint az engedélyek kiadásával és a hálózatok működésével összefüggő szabályokat. Meghatároz továbbá egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket és az áramfogyasztók jogait, valamint egyértelművé teszi a versenyre vonatkozó kötelezettségeket.”

(1) HL L 176., 2003.7.15., 1. o. ||.

2008. június 18., szerda

2. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) a 12. pont helyébe a következő szöveg lép:

„12. „feljogosított fogyasztók”: azok a fogyasztók, akik szabadon, saját választásuk szerinti szolgáltatótól vásárolhatnak villamos energiát ezen irányelv 21. cikkének értelmében, illetve akik több szolgáltatóval párhuzamosan is szerződést köthetnek;”

b) a 21. pont a következőképpen módosul:

„21. „vertikálisan integrált vállalkozás” olyan villamosenergia-ipari vállalkozás vagy olyan villamosenergia-ipari vállalkozások csoportja, amelyek felett a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (összefonódás-rendelet) (*) 3. cikkének (2) bekezdése szerinti irányítás gyakorlására, közvetlenül vagy közvetve, ugyanazon személy vagy személyek jogosultak és ahol a vállalkozás vagy vállalkozáscsoport az átvitel és az elosztás közül legalább az egyik feladatot, és a villamos energia termelése vagy az ellátás közül is legalább az egyik feladatot ellátja;

(*) HL L 24., 2004.1.29., 1. o.”

c) A szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„32. „villamosenergia-ellátási szerződés” villamos energia ellátására vonatkozó szerződés, amely nem foglal magában villamosenergia-derivatívákat;

33. „villamosenergia-derivatíva” a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) I. mellékletének C.5., C.6. vagy C.7. pontja szerinti pénzügyi eszköz, amennyiben az eszköz villamos energiával kapcsolatos;

34. „irányítás” jogok, szerződések vagy más eszközök, amelyek akár külön-külön, akár együttesen és a kapcsolódó jogi és ténybeli megfontolásokra tekintettel lehetőséget adnak egy vállalkozás feletti meghatározó befolyás gyakorlására, különösen:

a) a vállalkozás eszközei egészének vagy részének tulajdonjoga vagy használati joga révén;

b) olyan jogok vagy szerződések révén, amelyek meghatározó befolyást biztosítanak egy vállalkozás testületeinek összetétele, szavazása vagy döntései felett.

35. „ipari terület”: olyan villamosenergia-hálózattal rendelkező, magántulajdonban álló terület, amelynek elsődleges funkciója a térségben található ipari fogyasztók ellátása;

36. „tisztes és torzításmentes verseny egy nyílt piacon” azonos lehetőségek és egyenlő hozzáférés biztosítását jelenti az Unión belül valamennyi szolgáltató számára, ami a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok és a .../2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (**) meghatározott Energiaszabályozói Együttműködési Ügynökség („az Ügynökség”) feladata;

37. „villamosenergia-ipari vállalkozás” az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az alábbi funkciók közül legalább egyet ellát: villamos energia termelése, átvitele, elosztása, villamos energiával való ellátás vagy annak vásárlása; feladata az e funkciókhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki és/vagy karbantartási feladatok ellátása is; nem tartoznak ide a végfogyasztók;

2008. június 18., szerda

38. „energiaszegénység” az a helyzet, amikor egy háztartás tagja nem engedheti meg magának, hogy otthonát az Egészségügyi Világszervezet által ajánlott elfogadható szinten fűtse;
39. „virtuális erőmű” az a villamosenergia-kibocsátási program, amelynek értelmében egy villamosenergia-termelő vállalkozás meghatározott időn keresztül köteles bizonyos mennyiségű villamos energiát érdeklelt szolgáltatóknak eladni, számukra rendelkezésre bocsátani, vagy termelési kapacitásának bizonyos részéhez hozzáférést biztosítani.

(*) HL L 145., 2004.4.30., 1. o. ||

(**) HLL...”

3. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek teljes tiszteletben tartásával – különös tekintettel 86. cikkére – a tagállamok a villamos energia ágazatban működő vállalkozások számára általános gazdasági érdekből előírhatnak olyan közszolgáltatási kötelezettségeket, amelyek a biztonságra, az ellátás biztonságát is beleértve, az ellátás folyamatosságára, minőségére és árára, valamint a környezetvédelemre, beleértve az energiahatékonyságot, a megújuló energiákat és az éghajlat védelmét, vonatkoznak. Ezeknek a kötelezettségeknek egyértelműnek, átláthatónak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük, és garantálniuk kell a nemzeti fogyasztókhöz való hozzáférés egyenlőségét az Európai Unió villamosenergia-ipari vállalkozásai számára. Az ellátás biztonsága, az energiahatékonysági/keresletoldali szabályozás és a környezetvédelmi és megújuló energiára vonatkozó célok teljesítése vonatkozásában – amint arra ez a bekezdés hivatkozik – a tagállamok hosszú távú tervezést vezethetnek be, figyelembe véve annak lehetőségét, hogy harmadik fél is hozzáférést kér a hálózathoz.”

b) (3) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a Bizottság 2003. május 6-i 2003/361/EK ajánlása (*) szerinti minden háztartási fogyasztó és a kisvállalkozás is (azok a vállalkozások, amelyek 50 főnél kevesebb személyt foglalkoztatnak, és éves forgalmuk vagy mérleg-főösszegük nem haladja meg a 10 millió eurót) egyetemes szolgáltatásban részesüljenek, azaz a tagállam területén belül joguk legyen meghatározott minőségű villamosenergia-ellátáshoz, költségalapú, könnyen és világosan összehasonlítható, átlátható és megkülönböztetés mentes árakon. Az ilyen fogyasztók számára biztosítani kell a választást, a méltányosságot, a képviselőket és a jogorvoslatot. A szolgáltatás minőségéért alapvetően a villamosenergia-ipari vállalkozások felelősek. Az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében a tagállamok kijelölhetnek egy végső szolgáltatót. A tagállamok arra kötelezik az elosztó vállalkozásokat, hogy fogyasztóikat hálózatukra a 22c. cikkben előírt eljárásnak megfelelően meghatározott módon, feltételek mellett és tarifák alapján kapcsolják rá. Ez az irányelv nem korlátozza a tagállamokat abban, hogy a háztartási, továbbá kis- és közepes méretű fogyasztók piaci pozícióját erősítsék azzal, hogy támogatják az e fogyasztói csoportok önkéntes képviselői csoportosulásainak lehetőségét.

(*) HL L 124., 2003.5.20., 36. o.”

c) A (3) bekezdés után a következő bekezdések kerülnek beillesztésre:

„(3a) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden fogyasztó jogosult legyen villamos energiájának szolgáltatótól való beszerzésére, a szolgáltató egyetértése mellett, függetlenül attól, hogy a szolgáltatót melyik tagállamban vették nyilvántartásba. E tekintetben a tagállamoknak meg kell tenniük minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az országukban nyilvántartásba vett vállalatok további feltételek teljesítésének szükségessége nélkül elláthassák a fogyasztókat.

2008. június 18., szerda

(3b) A tagállamok biztosítják, hogy:

- a) ha egy fogyasztó szolgáltatót kíván váltani, az érintett üzemeltetők két héten belül lebonyolítják a váltást, és
- b) a fogyasztóknak joguk van valamennyi releváns fogyasztási adatot megkapni.

A tagállamok biztosítják, hogy az a) és a b) pontokban említett jogok valamennyi fogyasztót a költség, az erőfeszítések és az idő tekintetében diszkrimináció nélkül megillessenek.”

d) A (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső fogyasztók védelmére, és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a védelemre szoruló fogyasztók védelmére, többek között megtiltva, hogy a nyugdíjasokat és a fogyatékkal élőket télen kizárják az ellátásból. Ebben a vonatkozásban a tagállamok elismerik a 2. cikk 38. pontja szerinti energiaszegénység fogalmát, és rendelkeznek a védelemre szoruló fogyasztók meghatározásáról. A tagállamok biztosítják, hogy a védelemre szoruló fogyasztókhöz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket alkalmazzák, és intézkednek különösen a távoli területek végső fogyasztóinak védelme érdekében. Magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel a szerződési feltételek átláthatóságára, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra. A tagállamok biztosítják, hogy a feljogosított fogyasztók ténylegesen és könnyen válthassanak szolgáltatót. Az említett intézkedések – legalább a háztartási fogyasztók esetében – magukban foglalják az A. mellékletben megállapított intézkedéseket.”

e) Az (5) bekezdés után a következő bekezdés kerül beillesztésre:

„(5a) A tagállamok az energiáról szóló nemzeti cselekvési tervükben megfelelő intézkedéseket hoznak az energiaszegénység ellen, biztosítva, hogy az energiaszegénységben élők száma csökkenjen, és az ilyen intézkedésekről tájékoztatják a Bizottságot. A 2. cikk (38) pontjának megfelelően a szubszidiaritás elvével összhangban valamennyi tagállam a nemzeti szabályozó hatóságokkal és az érintett felekkel együttműködésben nemzeti szinten meghatározza az energiaszegénység fogalmát. Ezen intézkedések kiterjedhetnek az alábbiakra: a társadalombiztosítási előnyök, az energiahatékonyság javításának és a lehető legalacsonyabb áron történő energiatermelésnek támogatása. Ezek az intézkedések nem gátolhatják a 21. cikkben előírt piacnyitást. A Bizottság mutatókat készít az ilyen jellegű intézkedések energiaszegénységre és a piac működésére gyakorolt hatásának ellenőrzésére.”

f) A (6) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdésben az a) pont helyébe a következő szövegrész lép:

„a) minden egyes energiaforrás részarányát a szolgáltató által a megelőző évben felhasznált, összes energiahordozó összetételében, a könnyű összehasonlíthatóság érdekében a tagállamokban összehangolt és érthető módon;”

ii) az első albekezdése a következő ponttal egészül ki:

„ba) tájékoztatás a jogairól és jogvita esetén a rendelkezésükre álló jogorvoslati módokról.”

iii) a harmadik albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A nemzeti szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a szolgáltatók által fogyasztóik számára, az e cikk értelmében nyújtott információk megbízhatóak legyenek. Az információnyújtásra vonatkozó szabályokat a tagállamokon belül, illetve a vonatkozó piacokon össze kell hangolni.”

2008. június 18., szerda

g) A (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a gazdasági és társadalmi kohézióval kapcsolatos célok elérése érdekében, amelyek az alacsony jövedelmű háztartások számára csökkentik az energia árát, és azonos feltételeket biztosítanak a távoli területeken élők számára, valamint a környezeti célok elérésére. Ezek az intézkedések magukban foglalnak energiahatékonysági/keresletoldali szabályozási intézkedéseket, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelemre és az ellátásbiztonságra irányuló eszközöket. Ezek az intézkedések különösen magukban foglalhatják megfelelő gazdasági ösztönzők nyújtását, felhasználva adott esetben az összes létező nemzeti és közösségi eszközt a szükséges hálózati infrastruktúra karbantartása és kiépítése érdekében, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.”

h) A (7) bekezdés után a következő bekezdések kerülnek beillesztésre::

„(7a) Az energiahatékonyság biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok felhatalmazzák a villamosenergia-ipari vállalkozásokat olyan árazási formulák bevezetésére, amelyek megnövekedett fogyasztás esetén emelkednek, és biztosítják a fogyasztók és az elosztórendszer-üzemeltetők aktív részvételét a rendszer üzemeltetésében olyan intézkedések bevezetésének támogatásával, amelyek – különösen csúcsidőben – optimalizálják az energiafogyasztást. Az ilyen árazási formulák, intelligens mérőberendezések és hálózatok bevezetésével kiegészítve, előmozdítják az energiahatékonyságot és biztosítják a lehetséges legalacsonyabb árat a lakossági fogyasztók – különösen az energiaszegénységben élő háztartások – számára.

(7b) A tagállamok biztosítják saját területükön egy egyablakos kapcsolati rendszer létrehozását, amelynek köszönhetően a fogyasztók hozzáférhetnek a jogaikra, a hatályos jogszabályokra és a jogvita esetén rendelkezésükre álló jogorvoslati módokra vonatkozó összes szükséges információhoz.”

i) A következő bekezdések kerülnek beillesztésre:

„(9a) A Bizottság az érintettekkel – ideértve a nemzeti szabályozó hatóságokat, a fogyasztói szervezeteket és a szociális partnereket – folytatott konzultációt követően elkészíti a már létező közösségi jogszabályokban – ideértve a jelen irányelvet is – az energiafogyasztók számára biztosított jogok chartáját. A tagállamok biztosítják, hogy az energiaszolgáltatók megtegyék a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy valamennyi fogyasztóhoz eljuttassák a charta egy példányát, és biztosítsák a charta nyilvános hozzáférhetőségét. A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy az energiaszolgáltatók eleget tegyenek e kötelezettségeknek, és tiszteletben tartsák a chartában foglalt fogyasztói jogokat.

(9b) A fogyasztók energiaköltségei csökkentésének elősegítésére a tagállamok előírhatják, hogy a lakossági ügyfelektől befolyó villamosenergia-bevételeket energiahatékonysági, illetve a lakossági ügyfelekre vonatkozó keresleti oldali mérési programok finanszírozására fordítsák.”

4. Az 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok biztosítják az ellátásbiztonsággal kapcsolatos kérdések felügyeletét. Ahol a tagállamok azt szükségesnek tartják, ezt a feladatot a 22a. cikkben említett nemzeti szabályozó hatóságokra átruházhatják. A felügyelet különösen kiterjed a belföldi piac kínálat/kereslet egyensúlyára, ideértve a várható jövőbeli kereslet, illetve a rendelkezésre álló készleteket részletes előre jelzését, és a tervezett, vagy építés alatt álló többletkapacitásokra, a hálózat karbantartásának minőségére és szintjére, az elosztott és mikrotermeléshez való hozzáférésre, valamint a csúcsigények kielégítésére hozott intézkedésekre, továbbá egy vagy több szolgáltató esetleges kiesésének kezelésére. Az illetékes hatóságok évente, legkésőbb július 31-ig közzéteszik a felügyelet eredményeként tett megállapításait, és az azoknak megfelelően meghozott vagy tervezett intézkedéseket körvonalazó jelentésüket, majd a jelentést haladéktalanul továbbítják a Bizottságnak.”

5. Az 5. cikkben az alábbi bekezdés kerül beillesztésre a már létező bekezdés elé:

„A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a műszaki üzemeltetési követelmények megállapításra kerüljenek, valamint kidolgozzák, és közvétegyék a termelőlétesítmények, elosztóhálózatok, közvetlenül csatlakozó fogyasztói berendezések, rendszerösszekötők és közvetlen vezetékek működésének megbízhatóságát és biztonságát biztosító, valamint működési követelményeit szabályozó

2008. június 18., szerda

műszaki előírásokat. Ezek az objektív és megkülönböztetéstől mentes műszaki szabályok biztosítják a hálózatok közötti együttműködést. Ha az Ügynökség úgy véli, hogy az ilyen szabályok harmonizálására van szükség, megteszi a megfelelő ajánlásokat az adott nemzeti szabályozó hatóságoknak.”

6. Az irányelv szövege kiegészül a következő cikkel:

„5a. cikk

A regionális együttműködés elősegítése

(1) **A nemzeti szabályozó hatóságok** együttműködnek **piacképük harmonizálása és** nemzeti piacaik legalább **egy vagy több regionális szinten történő integrálása céljából, ami a teljesen liberalizált villamos energetikai belső piac felé vezető első lépés. Különösképpen** elősegítik a hálózatüzemeltetők regionális együttműködését és **megkönnyítik regionális szintű integrációjukat a versenyképes európai piac megvalósítása, jogi és szabályozói keretrendszerük harmonizálásának elősegítése, és mindenekelőtt az Európai Unióban jelenleg létező energiaszigetek integrálása céljából. A tagállamok ezért előmozdítják a nemzeti szabályozó hatóságok határon átnyúló és regionális szintű együttműködését.**

(2) Az Ügynökség együttműködik a nemzeti szabályozó hatóságokkal és az átviteli rendszer-üzemeltetőkkel a IV. fejezete szerint a régiók között a szabályozási keretek konvergenciájának biztosítása érdekében, a versenyképes európai piac létrehozásának céljával. Ha az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy az ilyen együttműködéshez kötelező érvényű szabályokra van szükség, megteszi a megfelelő ajánlásokat. A regionális piacok tekintetében, a 22d. cikkben meghatározott területeken az Ügynökség az illetékes hatóság.”

7. A 6. cikk (2) bekezdése a következőképpen módosul:

a) a bevezető rész helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok meghatározzák azokat a követelményeket, amelyek alapján területükön a termelői kapacitások létesítésére vonatkozó engedélyeket megadják. Ezek a kritériumok a következőkre vonatkoznak:”

b) a következő pontok kerülnek beillesztésre:

„ia) a tagállamok hozzájárulása a 2020-ra kitűzött cél, azaz a megújuló energiaforrások 20 %-os részarányának eléréséhez;

ib) a kibocsátási kvóták kereskedelmi rendszerének figyelembe vétele a villamos energia termelők által.”

8. A 6. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok biztosítják, hogy a kisméretű decentralizált és/vagy a megosztott termelők egyszerűsített engedélyezési eljárásokat vehessenek igénybe. Ezek az egyszerűsített eljárások az 50 MW-nál kevesebbet termelő létesítményekre és minden, a hálózatba bekapcsolt termelőre vonatkoznak.”

9. A 7. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagállamok kijelölnek egy hatóságot, állami testületet vagy a villamos energia termelésétől, átvitelétől, elosztásától és -ellátástól független magántestületet, amely a 22a. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti szabályozó hatóság is lehet, és amely felelős az (1)–(4) bekezdésben említett versenytárgyalási eljárás szervezéséért, ellenőrzéséért és felügyeletéért. Ez a hatóság vagy testület minden szükséges lépést megtesz a versenytárgyalással kapcsolatos információk bizalmas kezelése érdekében.”

10. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

Az átviteli rendszerek és az átviteli rendszer-üzemeltetők szétválasztása

(1) A tagállamok [az átültetés dátuma plusz egy év] || gondoskodnak arról, hogy:

a) az átviteli rendszert tulajdonló vállalkozások mindegyike átviteli rendszer-üzemeltetőként tevékenykedjen;

2008. június 18., szerda

- b) ugyanazon személy vagy személyek – **egyéniileg vagy együttesen** – ne legyenek jogosultak:
- i. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy átviteli feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy átviteli-rendszer-üzemeltető █ felett vagy abban részesedést fenntartani vagy az felett bármely jogot gyakorolni,
- vagy
- ii. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy átvitelirendszer-üzemeltető █ felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy abban részesedést fenntartani vagy az felett bármely jogot gyakorolni;
- c) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak kinevezni egy átvitelirendszer-üzemeltető █ felügyelőbizottsága, ügyvezető testülete vagy a vállalkozást jogilag képviselő testülete tagjait és közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy abban részesedést fenntartani vagy afelett bármely jogot gyakorolni;
- d) ugyanazon személy ne legyen jogosult egyfelől egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásnak, és másfelől egy átvitelirendszer-üzemeltető vagy átviteli rendszernek is a felügyelőbizottságában, ügyvezető testületében vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületében való tagságra;
- e) **ugyanaz a személy nem jogosult az átviteli rendszert irányítási szerződés alapján üzemeltetni vagy más nem tulajdonosi befolyást gyakorolni, valamint nem lehet közvetett vagy közvetlen érdekeltsége a termelés vagy ellátás feladatának bármelyikét ellátó vállalkozásban, illetve ilyen vállalkozásban jogot nem szerezhet.**
- (2) Az (1) bekezdés (b) pontjában említett részesedés és jogok közé tartozik különösen:
- a) a tőke vagy az üzleti vagyon egy részének tulajdonlása; █
  - b) a szavazati jogok gyakorlására vonatkozó hatáskör; █
  - c) a felügyelőbizottság, az ügyvezető testület vagy a vállalkozást jogilag képviselő testület tagjainak kinevezésére vonatkozó hatáskör; vagy
  - d) osztalékhoz vagy egyéb hozamhoz való jog.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában a „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” kifejezésbe beleértendő █ 2003/55/EK █ irányelv szerinti „kitermelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás”, továbbá az „átvitelirendszer-üzemeltető” és az „átviteli rendszer” kifejezésbe beleértendő a 2003/55/EK irányelv szerinti „szállítási-rendszer-üzemeltető” és „szállítási rendszer”
- (4) █ A tagállamok figyelemmel kísérik a vertikálisan integrált vállalatok szétválasztásának folyamatait, és az elért előrehaladásról jelentést nyújtanak be a Bizottsághoz.**
- (5) A tagállamok [az átültetés dátuma plusz két év] █ eltérést engedélyezhetnek az (1) bekezdés b) és c) pontjától, amennyiben az átvitelirendszer-üzemeltetők nem részei egy vertikálisan integrált vállalkozásnak.
- (6) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kötelezettség teljesítettnek minősül abban az esetben, ha több, átviteli rendszert tulajdonló vállalkozás olyan közös vállalatot alapít, amely az érintett átviteli rendszerek tekintetében több tagállamban átvitelirendszer-üzemeltetőként tevékenykedik. █

2008. június 18., szerda

(7) ***E cikk végrehajtása tekintetében, ha az (1) bekezdés b)–e) pontjában említett személy maga a tagállam vagy más állami szerv, két elkülönülő, ugyanazon személynek nem tekinthető állami szerv, mely ellenőrzést gyakorol egyfelől az átvitelrendszer-üzemeltető vagy az átviteli rendszer felett, és másfelől a termelés vagy ellátás feladatai közül bármelyiket ellátó vállalkozás felett, nem minősül ugyanazon személynek.***

(8). A tagállamok gondoskodnak arról, hogy azok a 12. cikkben említett üzleti szempontból érzékeny információk, amelyeket egy korábban vertikálisan integrált vállalkozás részét képező átvitelrendszer-üzemeltető – és annak személyzete – birtokol, nem jutnak termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás tudomására.”

11. A szöveg a következő cikkekkkel egészül ki:

„8a. cikk

Az átvitelrendszer-tulajdonosok és átvitelrendszer-üzemeltetők feletti irányítás

(1) A Közösség nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, harmadik országbeli személy vagy személyek nem gyakorolhatnak irányítást az átviteli rendszerek vagy átvitelrendszer-üzemeltetők felett.

(2) Az (1) bekezdéstől el lehet térni olyan megállapodás rendelkezése alapján, amelyet egy vagy több harmadik országgal kötöttek, és amelynek a Közösség is részes fele.

8b. cikk

Az átvitelrendszer-üzemeltetők kijelölése

(1) A tagállamok engedélyezik és átvitelrendszer-üzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyek átviteli rendszert tulajdonolnak, és amelyekről a nemzeti szabályozó hatóság az alábbi tanúsítási eljárásnak megfelelően tanúsítja, hogy teljesítik a 8. cikk (1) bekezdésében és a 8a. cikkben előírt követelményeket. Az átvitelrendszer-üzemeltetők kijelölését be kell jelenteni a Bizottságnak és közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(2) A Közösség nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, amennyiben olyan átvitelrendszer-tulajdonos vagy átvitelrendszer-üzemeltető kéri a tanúsítást, amely felett a 8a. cikknek megfelelő harmadik országbeli személy vagy személyek gyakorolnak irányítást, azt meg kell tagadni, kivéve ha az átvitelrendszer-tulajdonos vagy átvitelrendszer-üzemeltető bizonyítja, hogy gáz vagy villamos energia termelésével vagy ellátásával foglalkozó üzemeltető vagy egy harmadik ország – a 8. cikk (1) bekezdését megszegve – sem közvetlenül, sem közvetve nem képes az érintett jogalany befolyásolására.

(3) Az átvitelrendszer-üzemeltetők minden olyan tervezett ügyletet bejelentenek, amely miatt szükségessé válhat a 8. cikk (1) bekezdésének vagy a 8a. cikknek való megfelelés újraértékelése.

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik, hogy az átvitelrendszer-üzemeltetők folyamatosan megfelelnek-e a 8. cikk (1) bekezdésének és a 8a. cikknek. A hatóságok a megfelelés biztosítása érdekében tanúsítási eljárást indítanak:

a) az átvitelrendszer-üzemeltető (3) bekezdés szerinti bejelentésére;

b) saját kezdeményezésükre, ha tudomásukra jut, hogy az átvitelrendszer-tulajdonosok vagy átvitelrendszer-üzemeltetők felett gyakorolt jogok vagy befolyás tervezett változtatása a 8. cikk (1) bekezdésének vagy a 8a. cikknek a megsértéséhez vezethet, vagy amennyiben okuk van feltételezni, hogy ilyen jogsértés előfordulhatott; vagy

c) a Bizottság indokolt kérésére.

2008. június 18., szerda

(5) A *nemzeti* szabályozó hatóságok az átvitelrendszer-üzemeltető bejelentésének keltétől vagy a Bizottság kérésének keltétől számított négy hónapon belül határozatot hoznak az átvitelrendszer-üzemeltető tanúsításának ügyében. A határidő lejártával a tanúsítást engedélyezettnek kell tekinteni. A *nemzeti* szabályozó hatóság kifejezett vagy hallgatólagos határozata csak a (6)–(9) bekezdésben meghatározott eljárás befejezése után léphet hatályba, és csak akkor, ha a Bizottság nem emelt kifogást.

(6) Az átvitelrendszer-üzemeltető tanúsítására vonatkozó kifejezett vagy hallgatólagos határozatát a szabályozó hatóság haladéktalanul bejelenti a Bizottságnak, minden vonatkozó információval együtt.

(7) A Bizottság a bejelentést annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja. Ha a Bizottság a bejelentés kézhezvételét követő két hónapon belül megállapítja, hogy komoly kételyek merülnek fel azt illetően, hogy a *nemzeti* szabályozó hatóság határozata megfelel-e a 8. cikk (1) bekezdésének, a 8a. cikknek vagy a 8b. cikk (2) bekezdésének, úgy eljárást indít. Ebben az esetben felkéri a *nemzeti* szabályozó hatóságot és az érintett átvitelrendszer-üzemeltetőt, hogy nyújtsák be észrevételeiket. Ha a Bizottság további tájékoztatást kér, a két hónapos határidő a hiánytalan tájékoztatás kézhezvételétől számítva további két hónappal meghosszabbítható.

(8) Ha a Bizottság eljárást indít, az erre vonatkozó határozat keltétől számítva legfeljebb négy hónapon belül végleges határozatot hoz, amelyben

a) nem emel kifogást a *nemzeti* szabályozó hatóság határozatával ellen;

vagy

b) a *nemzeti* szabályozó hatóságot határozatának módosítására vagy visszavonására kötelezi, ha úgy ítéli meg, hogy nem teljesül a 8. cikk (1) bekezdése, a 8a. cikk vagy a 8b. cikk (2) bekezdése.

(9) Ha a Bizottság nem indít eljárást vagy a (7), illetve (8) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem hoz végleges határozatot, úgy kell tekinteni, hogy nem emelt kifogást a *nemzeti* szabályozó hatóság határozata ellen.

(10) A *nemzeti* szabályozó hatóság négy héten belül végrehajtja a Bizottságnak a tanúsítási határozat módosítására vagy visszavonására vonatkozó határozatát, és erről tájékoztatja a Bizottságot.

(11) A *nemzeti* szabályozó hatóságok és a Bizottság kérheti az átvitelrendszer-üzemeltetőktől és a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásoktól, hogy adják meg az e cikk szerinti feladatok elvégzéséhez szükséges információkat.

(12) A *nemzeti* szabályozó hatóságok és a Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.”

■

12. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) „a) biztosítja, hogy a hálózat hosszú távon képes legyen kielégíteni a villamos energia átvitelére vonatkozó ésszerű igényeket, a környezetvédelem kellő figyelembevételével gazdaságos **feltételek mellett**, biztonságos, megbízható és hatékony átviteli rendszereket üzemeltet, tart karban és fejleszt, valamint elősegíti az energiahatékonyságot, a kutatást és az innovációt, főként a megújítható **energiaforrásoknak, a hálózatba bekapcsolt energiatermelők generációjának** és az alacsony **széndioxid-kibocsátású technológiáknak a hálózati rendszerbe való integrálása** tekintetében.”;

2008. június 18., szerda

b) a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) szabályozza a hálózat energiaforgalmát, tekintetbe véve az összekapcsolt rendszerekkel folytatott energiacserét és az európai szinten koordinált közös normákat. Ebből a célból az átvitelrendszer-üzemeltető felel a biztonságos, megbízható és hatékony villamosenergia-rendszer biztosításáért, és ezzel összefüggésben minden szükséges kiegészítő szolgáltatás biztosításáért, ideértve az igényekre közös normákon alapuló válaszként nyújtott szolgáltatásokat, amennyiben annak elérhetősége nem függ más olyan átviteli rendszertől, amellyel a rendszer összeköttetésben áll;”

c) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) elegendő információt nyújt minden olyan hálózat rendszerüzemeltetőjének, amellyel rendszere kapcsolatban van, az összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony üzemeltetésének és a hálózatok együttműködtethetőségének biztosítása céljából, ezen információ közös felhasználásával;”

d) az f) pont helyébe a következő szöveg lép:

„f) a rendszerhasználók számára a rendszer hatékony eléréséhez szükséges információk biztosítása, a közös előírások alapján;”

e) a következő ponttal egészül ki:

„fa) beszedi a túlterhelési díjakat és az átviteli rendszerirányítók közötti ellentételezési mechanizmus alapján esedékes kifizetéseket, az 1228/2003/EK rendelet 3. cikkével összhangban, engedélyezi és irányítja a harmadik felek hozzáférését – illetve ennek megtagadása esetén erről indokolt magyarázatot ad – amelyet a nemzeti szabályozó hatóságok kísérnek figyelemmel; feladataik e cikk értelmében történő ellátása során az átvitelrendszer-működtetők elsősorban a piaci integrációt segítik elő és a szociális és gazdasági jólét előnyeit optimalizálják.”

13. A 10. cikket el kell hagyni.

I

14. A 11. cikk a következőképpen módosul:

a) (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A termelőlétesítmények közötti teherelosztást és a rendszerösszekötők használatát olyan objektív, nyilvánosságra hozott követelményrendszer alapján kell meghatározni, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság hagy jóvá, és amelyet megkülönböztetéstől mentesen alkalmaznak, biztosítva ezzel a belső villamosenergia-piac megfelelő működését. Számításba kell venni a rendelkezésre álló termelőlétesítményekből és a rendszerösszekötőkön keresztül történő szállításból nyerhető villamos energia gazdasági elsőbbségét és a rendszer műszaki korlátait is.”

b) a (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A nemzeti szabályozó hatóság megköveteli a hálózat rendszerüzemeltetőjétől, hogy a termelőlétesítmények teherelosztása során adjon elsőbbséget a megújuló energiaforrást vagy hulladékokat használó, esetleg a kapcsolt hő- és villamos energiát termelő létesítményeknek, kivéve, ha ez veszélyeztetné a műszaki kiegyensúlyozási követelményeket, vagy a hálózat biztonságát és megbízhatóságát.”

c) a (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagállamok – a nemzeti szabályozó hatóságokon keresztül – megkövetelik az átvitelrendszer-üzemeltetőktől, hogy az átviteli hálózat – beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is – működésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó minimumkövetelményeknek eleget tegyenek. A nemzeti szabályozó hatóságoknak tágabb hatáskört kell tulajdonítani, azt biztosítandó, hogy munkájukban figyelembe veszik az európai fogyasztót.”

2008. június 18., szerda

d) a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(7a) Az átvitelrendszer-üzemeltetők elősegítik a nagy végső fogyasztók és a végső fogyasztók csoportosulásai számára a részvételt a tartalékpiacon és a kiegyenlítő piacon. Amennyiben a termelési és keresleti ajánlatok ára megegyezik, a keresletnek kell elsőbbséget biztosítani.

(7b) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy ... (*) -ig valamennyi tagállamban megfelelően harmonizálják a kiegyenlítési szabályokat és díjszabásokat. Különösen arról gondoskodnak, hogy a nagy végső fogyasztók, a végső fogyasztók csoportosulásai és az elosztott termelők érdemben hozzá tudjanak járulni a kiegyenlítő és egyéb ide tartozó kiegészítő szolgáltatásokhoz.

(*) Két évvel [a villamos energia belső piacára irányadó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelvet módosító] .../.../EK irányelv hatálybalépését követően.”

15. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

Az átvitelrendszer-üzemeltetők és átvitelrendszer-tulajdonosok titoktartási kötelezettsége

(1) Az átvitelrendszer-üzemeltetők és az átvitelrendszer-tulajdonosok a 18. cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzik az olyan, üzleti szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenységük során hozzájutnak; és megakadályozzák, hogy a saját tevékenységükkel kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra, és főként nem adnak közre üzleti szempontból érzékeny információkat a társaság többi része számára, kivéve ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtása miatt szükséges. Az információs szétválasztás szabályainak teljes körű betartása érdekében arról is gondoskodni kell, hogy az átvitelrendszer-tulajdonos és a társaság többi része ne használjon közös szolgáltatásokat (például közös jogi szolgálatot), kivéve a kizárólag adminisztratív vagy informatikai jellegű feladatok esetében.

(2) Az átvitelrendszer-üzemeltetők a kapcsolt vállalkozások villamosenergia-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élhetnek vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során harmadik felektől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

(3) A piaci verseny szempontjából létfontosságú kereskedelmi információknak elérhetőnek kell lenniük a piac valamennyi villamosenergia- szolgáltatója számára, különös tekintettel a szállítási hely meghatározását lehetővé tevő információkra, a telepített kapacitásra és az előfizetett kapacitásra vonatkozó információkra. Amennyiben szükséges, a nemzeti szabályozó hatóság megkövetelheti a piacon jelen lévő szolgáltatóktól, hogy adják át ezeket az információkat az érintetteknek.”

16. A 14. cikk a következőképpen módosul:

a) a (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az elosztórendszer-üzemeltető felelős annak biztosításáért, hogy a rendszer hosszú távon is képes legyen az ésszerű villamosenergia-elosztás iránti igények kielégítésére, továbbá felelős a gazdasági feltételek mellett biztonságos, megbízható és hatékony villamosenergia-elosztó rendszer – a környezetvédelmi szempontok és az energiahatékonyság elősegítésének kellő figyelembevételével – üzemeltetéséért, fenntartásáért és fejlesztéséért.”

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az elosztórendszer-üzemeltető a rendszerhasználókat megfelelő módon tájékoztatja annak érdekében, hogy azok hatékonyan hozzáférhessenek a hálózathoz és használhassák azt.”

2008. június 18., szerda

c) a (3) bekezdés után a következő bekezdések kerülnek beillesztésre:

„(3a) Az elosztórendszer-üzemeltető ... (*) az illetékes nemzeti szabályozó hatóság számára javaslatot nyújt be, amely leírja, hogy milyen informatikai és kommunikációs rendszereket kell bevezetni a (3) bekezdésben említett információk biztosítása érdekében. Ez a javaslat elősegíti – többek között – a kétirányú elektromos mérőberendezések használatát – amit ... (**) minden fogyasztóra ki kell terjeszteni, a végső fogyasztók és az elosztott termelők aktív részvételét a rendszerüzemeltetésben, valamint a valós idejű információ áramlását az elosztórendszer-üzemeltetők és az átvitelrendszer-üzemeltetők között, melynek célja az összes rendelkezésre álló termelési, hálózati és keresleti forrás felhasználásának optimalizálása.

(3b) A nemzeti szabályozó hatóságok ... (***) jóváhagyják a (3a) bekezdésben említett javaslatokat. A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják a bevezetendő informatikai és kommunikációs rendszerek teljes együttműködethez való képességét. Ebből a célból iránymutatásokat bocsáthatnak ki és módosításokat rendelhetnek el a (3a) bekezdésben említett javaslatokkal kapcsolatban.

(3c) A nemzeti szabályozó hatóság a (3a) bekezdésben említett javaslattal kapcsolatos döntéséről szóló, az elosztórendszer-üzemeltetőnek történő értesítését megelőzően tájékoztatja az Ügynökséget, vagy ha az még nem működik, a Bizottságot. Az Ügynökség vagy a Bizottság biztosítja, hogy a bevezetendő informatikai és kommunikációs rendszerek elősegítik a villamos energia belső piacának fejlődését, és nem állítanak újabb technikai akadályokat.

(*) [a villamos energia belső piacára irányadó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelvet módosító] .../.../EK irányelv hatályba lépésétől számított egy éven belül.

(**) [a villamos energia belső piacára irányadó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelvet módosító] .../.../EK irányelv hatályba lépésétől számított tíz éven belül.

(***) [a villamos energia belső piacára irányadó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelvet módosító] .../.../EK irányelv hatályba lépésétől számított két éven belül.

d) a (4) bekezdés után következő bekezdés kerül beillesztésre:

„(4a) A tagállamok ösztönzik az elosztóhálózatok korszerűsítését, amelyet úgy kell megvalósítani, hogy ösztönözze a decentralizált villamosenergia-termelést, és biztosítsa az energiahatékonyságot.”

17. A 15. cikk a következőképpen módosul:

a) A szöveg a (2) bekezdés c) pontjában az első mondat után az alábbi mondatral egészül ki:

„E feladatok teljesítése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetőnek rendelkeznie kell az ehhez szükséges pénzügyi, technikai és emberi erőforrásokkal.”

b) A 2. bekezdés (d) pontja a következőképpen módosul:

i. Az utolsó mondat a következőre módosul:

„A megfeleléségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület – a továbbiakban: megfelelésért felelős tisztviselő – éves jelentést készít a megtett intézkedésekről, azt nyilvánosságra hozza és eljuttatja a 22a. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti szabályozó hatósághoz.”

ii. A szöveg a következő mondatral egészül ki:

„A megfelelésért felelős tisztviselő teljesen független, és feladata teljesítése érdekében az elosztórendszer-üzemeltető és kapcsolt vállalkozásai minden szükséges információjához hozzáférhet.”

2008. június 18., szerda

c) A cikk a következő || bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás részét alkotja, úgy **anemzeti szabályozó hatóságoknak** gondoskodniuk kell, tevékenységei felügyelete révén, hogy az elosztórendszer-üzemeltető a vertikális integrációt ne használhassa ki a verseny torzítására. A vertikálisan integrált elosztórendszer-üzemeltetők kommunikációjukban és a márkaépítés során nem kelhetnek zavart a vertikálisan integrált vállalkozás ellátó ágának különállósága tekintetében.”

18. A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Ez az irányelv nem akadályozhatja meg, hogy a villamos energia átvitelét és elosztását kombinált rendszer-üzemeltető működtesse, ha az minden egyes tevékenysége tekintetében megfelel a 8. cikk és a 10b. cikk, valamint a 15. cikk (1) bekezdése vonatkozó rendelkezéseinek.”

19. A 19. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A villamosenergia-ipari vállalkozások belső számvitelükben külön elszámolást vezetnek az átviteli és elosztási tevékenységük mindegyikéről, mintha a szóban forgó tevékenységeket különálló vállalkozások végeznék, a hátrányos megkülönböztetés, a keresztfinanszírozás és a versenytorzulás elkerülése céljából. Elszámolást kell készíteniük – amely lehet összevont is – az átvitelhez vagy elosztáshoz nem kapcsolódó, valamennyi villamosenergia-ipari tevékenységükről is. 2007. július 1-jéig külön elszámolást kell vezetniük a feljogosított, illetve a nem feljogosított fogyasztóknak nyújtott ellátási tevékenységről. Az elszámolásokban részletezni kell az átviteli/elosztóhálózat tulajdonlásából származó bevételeket. Adott esetben összevont elszámolást kell vezetni az egyéb, nem villamosenergia-ipari tevékenységekről is. A belső számvitelnek tartalmaznia kell minden egyes tevékenység mérlegét és eredménykimutatását...”

20. A 20. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az átviteli- vagy az elosztórendszer-üzemeltető megtagadhatja a hálózati hozzáférést, ha fizikailag nem áll rendelkezésre a szükséges kapacitás. A megtagadást objektív, technikailag és gazdaságilag alátámasztott kritériumokkal kellőképpen megalapozott indokokkal kell alátámasztani. A nemzeti szabályozó hatóság biztosítja, hogy e kritériumokat következetesen alkalmazzák, illetve hogy a rendszerhasználónak, akinek megtagadták a hozzáférést, van jogorvoslati lehetősége. Megtagadás esetén és adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy az átviteli- vagy az elosztórendszer-üzemeltető érdemi információt nyújtson azokról az intézkedésekről, amelyek a hálózat megerősítéséhez szükségesek lennének. Az információt kérő féltől az információnyújtás költségeinek megfelelő, méltányos díj kérhető.”

21. A 21. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(2a) A feljogosított fogyasztók több ellátóval egyszerre is szerződhetnek.

(2b) Az Ügynökség valós időben felügyeli az Unióban, az Európai Gazdasági Térségben és a szomszédos országokban szervezeten működő nagykereskedelmi villamosenergia-piacokat abból a célból, hogy feltárja a piaci pozícióval való visszaéléseket, illetve a piac működési hiányosságait, valamint hogy a belső piac működésének hatékonyságát elősegítse.”

2008. június 18., szerda

22. A szöveg a 22. cikk után a következő || fejezettel egészül ki:

„VIIa. FEJEZET

NEMZETI SZABÁLYOZÓ HATÓSÁGOK

22a. cikk

A nemzeti szabályozó hatóságok kijelölése és függetlensége

(1) Minden tagállam kijelöl egy nemzeti szabályozó hatóságot.

(2) A tagállamok szavatolják a nemzeti szabályozó hatóság függetlenségét, és biztosítják, hogy a hatóság részrehajlás nélkül és átlátható módon gyakorolja hatáskörét. E célból a tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv **és a kapcsolódó jogszabályok** által ráruházott szabályozói feladat végrehajtása során a *nemzeti szabályozó hatóság*:

- a) jogilag elkülönüljön és funkcionálisan független legyen bármely más köz- vagy magánszektorbeli jogalanytól, és
- b) ||személyzete és az igazgatásáért felelős személyek minden piaci érdektől függetlenül tevékenykednek, és
- c) **szabályozói feladataik végrehajtása során** nem kérnek és nem fogadnak el **közvetlen** utasítást semmilyen kormánytól vagy egyéb köz- vagy magánszektorbeli jogalanytól.

(3) A *nemzeti szabályozó hatóság* függetlenségének védelme érdekében a tagállamok különösen ügyelnek arra, hogy:

- a) a *nemzeti szabályozó hatóság* jogi személyiséggel, **pénzügyi** önállósággal, továbbá megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokkal rendelkezzen feladatai végrehajtásához;
- b) **a nemzeti szabályozói hatóság igazgatótanácsa tagjainak kinevezése legalább ötéves, de hét évet meg nem haladó, meg nem hosszabbítható határozott időtartamra szóljon. Az első hivatali idő esetében a tagok felének hivatali ideje két és fél év. A tagok** csak akkor **menthetőek** fel **hivatalukból**, ha már nem **teljesítik** az e cikkben meghatározott feltételeket vagy ha **a nemzeti jog szerint** súlyos kötelességszegést **követnek** el; és
- c) **a nemzeti szabályozó hatóság költségvetési igényeit az energiapiaci műveletekből származó közvetlen bevételekből látják el.**

22b. cikk

A *nemzeti szabályozó hatóság* szakpolitikai céljai

Az ezen irányelvben meghatározott szabályozói feladatok végrehajtásában a *nemzeti szabályozó hatóság* minden indokolt lépést megtesz a következő *célok* megvalósítására:

- a) versenyképes, biztonságos és környezetileg fenntartható belső villamosenergia-piac elősegítése a Közösségen belül, szoros együttműködésben a Bizottsággal, az Ügynökséggel, más tagállamok *nemzeti szabályozó hatóságaival*, valamint a Közösség valamennyi fogyasztójára és ellátójára kiterjedő tényleges piacnyitás, **valamint az energiaellátási hálózatok hatékony és megbízható módon, a hosszú távú célok szem előtt tartásával történő üzemeltetésének biztosítása;**
- b) versenyképes és megfelelően működő ■ piacok kialakítása a Közösségen belül, az a) pontban említett *cél* megvalósítása érdekében;

2008. június 18., szerda

- c) **minden**, a tagállamok közötti villamosenergia-kereskedelemre vonatkozó **korlátozás** feloldása, beleértve a megfelelő, határokon átnyúló átviteli kapacitásoknak a kereslet kielégítése és a nemzeti piacok integrációjának fokozása **érdekében történő fejlesztését**, a villamos energiának az egész Közösségben való **áramlását megkönnyítendő**;
- d) **fogyasztóorientált**, biztonságos, megbízható és hatékony **hálózatrendszerek** fejlesztésének **a legtakarékosabb módon való** biztosítása, **a rendszer-megfelelőség elősegítése, egyúttal** az energiahatékonyság, **valamint a nagy és a kis léptékű megújuló energiák és az elosztott termelés integrációjának biztosítása mind az átviteli-, mind az elosztóhálózatokban**;
- e) **az új termelőkapacitások hálózati hozzáféréseinek megkönnyítése, különösen az új piaci szereplők és az újrahaznosítható energia piaci hozzáférést esetleg akadályozó tényezők eltávolítása**;
- f) annak biztosítása, hogy a hálózatüzemeltetők megfelelő – mind rövid, mind hosszú távú – ösztönzőket kapjanak a hálózati teljesítmény hatékonyságának növelésére és a piaci integráció elősegítésére;
- g) a saját nemzeti piac hatékony **működése révén fogyasztói hasznok** biztosítása, **a fogyasztók védelmének garانتálása** és a versenyhivatalokkal együttműködve a tényleges verseny **elősegítése**;
- h) **a villamosenergia-ellátás mint egyetemes szolgáltatás és közszolgáltatás magas színvonalának elősegítése, hozzájárulva a rászoruló fogyasztók védelméhez, és az A. mellékletben meghatározott fogyasztóvédelmi intézkedések eredményességének biztosításához nyújtott támogatás**;
- i) **a szükséges adatcsere-eljárások harmonizálása.**

22c. cikk

A nemzeti szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei

(1) A nemzeti szabályozó hatóság feladatai, **amelyeket adott esetben más érintett közösségi és nemzeti szervezetekkel, átvitelrendszer-üzemeltetőkkel és más piaci érdekelt felekkel szoros együttműködésben, valamint az előbbiek saját külön hatásköreinek sérelme nélkül kell elvégeznie**, a következők:

- a) **meghatározza és jóváhagyja a szabályozott hálózati díjakat és hálózati díjösszetevőket független módon és átlátható kritériumoknak megfelelően**;
- b) biztosítja, hogy az átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetők, továbbá adott esetben a rendszer-tulajdonosok, valamint a villamosenergia-ipari vállalkozások teljesítsék az e rendelet és más közösségi jogszabályok szerinti kötelezettségeiket, beleértve a határokon átnyúló ügyekkel kapcsolatosakat is;
- c) a határokon átnyúló ügyekben együttműködik a többi tagállam **nemzeti szabályozó hatóságaival és az Ügynökséggel, beleértve annak biztosítását, hogy az átviteli infrastruktúrák között elegendő rendszerösszekötő kapacitás legyen a hatékony átfogó piaci értékelésnek és az ellátásbiztonsági kritériumoknak való megfelelés érdekében a különböző tagállamokban lévő ellátási vállalkozások közötti hátrányos megkülönböztetés nélkül**;
- d) betartja és végrehajtja a Bizottság és az Ügynökség **minden vonatkozó, kötelező határozatát**;
- e) éves jelentést készít a Bizottság, a tagállamok érintett hatóságai és az Ügynökség részére saját tevékenységéről és feladatainak végrehajtásáról. A jelentés az e cikkben felsorolt minden egyes feladat tekintetében beszámol a megtett lépésekről és az eredményekről;

2008. június 18., szerda

- f) **figyeli a jelen irányelv és más, releváns közösségi jogszabályok értelmében a szétválasztásra vonatkozó követelményeknek való megfelelést**, biztosítja, hogy az átviteli, az elosztási és az ellátási tevékenységek között ne legyen keresztfinanszírozás **valamint azt, hogy az elosztási és az átviteli tarifákat jóval korábban állapítsák meg, mint amikor azokat alkalmazni kell;**
- g) felügyeli az átvitelrendszer-üzemeltetők beruházási terveit, és értékeli azokat az éves jelentésben, az 1228/2003/EK rendelet 2c. cikkének (1) bekezdésében említett, tíz évre szóló, az egész Közosségre kiterjedő hálózati **befektetési** tervnek való megfelelés tekintetében; **a tíz éves beruházási terv a befektetéseket előmozdító intézkedésekre ösztönöz, különösen a kis és nem jövedelmező energiapiacokon, és biztosítja, hogy a munkaerő minősége és létszáma elégséges legyen a szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez; a tíz éves beruházási terv nem teljesítése az adott üzemeltető által arányos, az üzemeltetőre az Ügynökség ajánlásaival összhangban a nemzeti szabályozó hatóság által kirótt szankciók alkalmazásához vezet;**
- h) **jóváhagyja az átvitelrendszer-üzemeltetők éves beruházási terveit;**
- i) felügyeli a **hálózatbiztonsági és megbízhatósági követelményeknek való megfelelést, szabványokat és követelményeket állapít meg, illetve hagy jóvá a szolgáltatás és az ellátás minősége tekintetében**, továbbá felülvizsgálja **az addigi teljesítményt a szolgáltatás és az ellátás minősége, illetve a hálózatbiztonsági és megbízhatósági szabályok szempontjából;**
- j) felügyeli az átláthatóság szintjét, biztosítja, hogy a villamosenergia-ipari vállalkozások megfeleljenek az átláthatósági követelményeknek;
- k) **ösztönzi az európai megszakítható ellátási szerződések fejlesztését;**
- l) a versenyhivatalokkal együttműködve nagy- és kiskereskedelmi szinten figyelemmel kíséri a **tényleges** piacnyitást és a versenyt – beleértve a villamosenergia-tózsédét, a lakossági árakat, a szolgáltatóváltás díjait, a **tényleges fogyasztást tükröző megfelelő előrefizetési feltételeket, a be- és kikapcsolási díjakat, a karbantartási költségeket** és a meghatározott formátumú lakossági panaszokat –, valamint a verseny bármely torzulását vagy korlátozását, beleértve a vonatkozó tájékoztatás nyújtását, adott esetben pedig felhívja az érintett illetékes hatóságok figyelmét a vonatkozó ügyekre;
- m) **figyelemmel kíséri a korlátozó jellegű szerződéses gyakorlatok előfordulását, beleértve a kizárólagossági záradékokat, amelyek akadályozhatják vagy korlátozhatják, hogy a nem lakossági fogyasztók egyidejűleg több szolgáltatóval is szerződést kössenek; ahol helyénvaló, az ilyen gyakorlatról tájékoztatja a nemzeti versenyfelügyeleti hatóságokat;**
- n) **a Szerződés rendelkezéseinek teljes figyelembe vételével, előmozdítja az energiafogyasztók és szolgáltatók közötti olyan hosszú távú szerződéseket, amelyek hozzájárulnak az energiatermelés és elosztás javításához, egyidejűleg lehetővé teszik a fogyasztók számára az ennek eredményeként létrejövő előnyökből való részesülést, feltéve, hogy ezek a megállapodások hozzá tudnak járulni az energiaszektor beruházásainak optimális szintjéhez;**
- o) **elismeri a szerződéses szabadságot a hosszú távú szerződések tekintetében, valamint az eszközalapú szerződések megkötésének lehetőségét, feltéve, hogy ezek összhangban állnak a hatályos közösségi jogszabályokkal.**
- p) figyelemmel kíséri, hogy az átviteli és elosztó vállalkozásoknak mennyi időbe telik az összekötések kialakítása és a javítása, **és az ügynökség iránymutatásaival összhangban szankciókat állapít meg a határidő indokolatlan túllépése esetén;**
- q) az egyéb nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörének sérelme nélkül, **felügyeli a villamosenergia-ellátásnak mint egyetemes szolgáltatásnak és közszolgáltatásnak a magas színvonalát és a védelemre szoruló fogyasztók védelmét** ■

2008. június 18., szerda

- r) **biztosítja az A. mellékletben meghatározott fogyasztóvédelmi intézkedések eredményességét és végrehajtását.**
- s) **legalább évente ajánlásokat tesz közzé az ellátási tarifák 3. cikknek való megfelelőségéről, *kellő figyelmet fordítva ezekben az ajánlásokban a szabályozott (nagykereskedelmi és végfelhasználói) árakkal dolgozó piac működésére gyakorolt hatásokra;***
- t) **bejelentést tesz a nemzeti versenyhatóságnak és a Bizottságnak azokról a tagállamokról, amelyekben a szabályozott tarifák a piaci árnál alacsonyabbak;**
- u) **megállapítja a végfogyasztók, az ellátók, az elosztók és a mérőberendezés-üzemeltetők közötti kapcsolatokra vonatkozó szabályokat, amelyek hatálya alá tartozik legalább a fogyasztók fogyasztási adataihoz, köztük az árakhoz és a kapcsolódó költségekhez való hozzáférés, az ezen adatokra vonatkozó, könnyen érthető, harmonizált formátum alkalmazása, a tényleges fogyasztást tükröző megfelelő előlegfizetés, valamint az A. melléklet h) szakasza alatti ilyen adatokhoz való azonnali hozzáférés valamennyi fogyasztó számára;**
- v) **az 1228/2003/EK rendelettel összhangban felügyeli az átvitelrendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, ellátók és fogyasztók, valamint egyéb piaci szereplők szerepével és felelősségével kapcsolatos szabályok végrehajtását;**
- w) **az ellátás biztonságával összefüggésben felügyeli a termelőkapacitásokba történő beruházásokat;**
- x) **adott esetben vétőjogot gyakorol az átvitelrendszer-üzemeltető általános irányításáért felelős személyek kinevezésére vagy felmentésére vonatkozó döntések felett;**
- y) **meghatározza vagy jóváhagyja a hálózati hozzáférési díjakat, és közzéteszi az ilyen díjak meghatározásához alkalmazott módszertant;**
- z) **meghatározza vagy jóváhagyja a szolgáltatás minőségi előírásait, felügyeli a végrehajtást, és az előírások be nem tartása esetén szankciókat alkalmaz;**
- aa) **felügyeli a 24. cikkben említett biztonsági intézkedések végrehajtását;**
- ab) **az adatcserére vonatkozó eljárások harmonizációja a legfontosabb regionális szintű piaci eljárások tekintetében;**
- ac) **ársapkák alkalmazása a nem versenyképes piacokon meghatározott, korlátozott ideig a fogyasztók piaci visszaélésektől való védelme érdekében oly módon, hogy az ársapka meghatározásának szintje kellően magas legyen ahhoz, hogy ne riasssa el az új belépőket és ne akadályozza a meglévő versenytársakat;**
- ad) **az átvitelrendszer-üzemeltetők karbantartási politikájának vizsgálata;**
- ae) **az illetékes tervező hatóságokkal együtt iránymutatásokat dolgoz ki az időben korlátozott engedélyezési eljárás tekintetében, hogy új belépőket ösztönözzön a villamosenergia-termelés és -kereskedelem piacára való belépésre; és**
- af) **biztosítja a nagykereskedelmi áringadozások átláthatóságát.**

(2) **Ha a tagállam úgy rendelkezik, az (1) bekezdésben említett felügyeleti feladatokat a nemzeti szabályozó hatóságtól eltérő, más hatóság is elláthatja. Ilyen esetben a felügyeletből származó információt a lehető leggyorsabban a nemzeti szabályozó hatóság rendelkezésére kell bocsátani.**

A nemzeti szabályozó hatóság – függetlenségét megőrizve, saját egyedi hatásköreinek sérelme nélkül és a jobb szabályozás elveivel összhangban – az (1) bekezdésben említett feladatának elvégzésekor szükség esetén konzultációt folytat az átviteli rendszerek üzemeltetőivel, és szorosan együttműködik a többi érintett nemzeti hatósággal.

2008. június 18., szerda

(3) Az (1) bekezdés alapján ráruházott feladatok mellett, ha a 10. cikk értelmében független rendszerüzemeltetőt jelöltek ki, a *nemzeti szabályozó hatóság*:

- a) felügyeli, hogy az átvitelrendszer-tulajdonos és a független rendszerüzemeltető teljesíti-e az e cikk szerinti kötelezettségeit, nem teljesítés esetén pedig az 5. cikk d) pontjával összhangban szankciókat szab ki.
- b) felügyeli a független rendszerüzemeltető és az átvitelrendszer-tulajdonos közötti kapcsolatokat és kommunikációt, annak érdekében hogy biztosítsa a független rendszerüzemeltető kötelezettségeinek teljesítését, főként azzal, hogy jóváhagyja a szerződéseket, és vitarendező hatóságként jár el a független rendszerüzemeltető és az átvitelrendszer-tulajdonos közötti, a (10) bekezdés értelmében bármelyik fél által benyújtott panasz ügyében;
- c) a 10. cikk (2) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül, az első tízéves hálózatfejlesztési terv esetében jóváhagyja a független rendszerüzemeltető által évente benyújtandó beruházási tervet és többéves hálózatfejlesztési tervet;
- d) biztosítja, hogy a független rendszerüzemeltető által beszedett hálózathasználati tarifákban benne legyen a hálózattulajdonos vagy hálózattulajdonosok olyan mértékű díjazása is, amely megfelel a hálózati eszközök használatának és az abban eszközölt új beruházásoknak;
- e) jogosult ellenőrzést tartani az átvitelrendszer-tulajdonos és a független rendszerüzemeltető telephelyein; és
- f) felügyeli a szűk keresztmetszetek kezeléséért felszámított díjak független rendszerüzemeltető általi beszedését || az 1228/2003/EK || rendelet || 6. cikkének (6) bekezdésével összhangban.

(4) A nemzeti villamosenergia-piacok – beleértve a kis- és nagykereskedelmi árak – (1) bekezdés l) pontja szerinti figyelemmel kísérésekor a nemzeti szabályozó hatóságok az Ügynökség által meghatározott és jóváhagyott összehangolt módszertant követnek.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a *nemzeti szabályozó hatóságok* az (1) és (2) bekezdésben említett feladatok gyors és hatékony végrehajtását lehetővé tevő hatáskörrel rendelkezzenek. E célból a *nemzeti szabályozó hatóságok* legalább a következő hatáskörökkel rendelkeznek:

- a) kibocsáthatnak villamosenergia-ipari vállalkozásokat kötelező határozatokat;
- b) a nemzeti versenyhivatalokkal együttműködve ellenőrizhetik a villamosenergia-piacok működését, és dönthetnek a tényleges verseny elősegítéséhez és a piac megfelelő működéséhez szükséges és arányos intézkedésekről ¶;
- c) feladataik teljesítéséhez bármilyen szükséges tájékoztatást **beszereznek** a villamosenergia-ipari vállalkozásoktól, **ideértve a harmadik felek számára a hozzáférés megtagadásának indoklását és minden, a hálózat megerősítéséhez szükséges intézkedésre vonatkozó információt, és ahol szükséges, együtt kell működniük a pénzügyi piacokat szabályozó hatóságokkal;**
- d) eredményes, célszerű és elrettentő szankciókat szabhatnak ki azokra a villamosenergia-ipari vállalkozásokra, amelyek nem teljesítik az ezen irányelv szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az Ügynökség határozatát;
- e) megfelelő ellenőrzési joggal és utasítási hatáskörrel rendelkeznek a (10) és a (11) bekezdés szerinti vitarendezés céljából;
- f) jóváhagyják a 24. cikkben említett biztonsági intézkedéseket.

2008. június 18., szerda

(6) A nemzeti szabályozó hatóságok felelősek a következő feltételeknek azok hatálybalépése előtt történő megállapításáért vagy jóváhagyásáért:

- a) a nemzeti hálózatokhoz való csatlakozás és a hálózati hozzáférés feltételei, beleértve az átviteli és elosztási tarifákat, **valamint azok módszereit vagy, alternatívaként, az átviteli és elosztási tarifák megállapításának vagy jóváhagyásának módszereit és azok figyelemmel kísérését is. Ezek a tarifák a tényleges költségeket tükrözik, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony hálózat üzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak.** A tarifákat vagy úgy kell meghatározni, hogy a hálózatok működőképességének biztosításához szükséges beruházásokat el lehessen végezni. **Ezek a tarifák nem lehetnek hátrányosan megkülönböztető jellegűek a piacra újonnan belépőkkel szemben;**
- b) a kiegyenlítő szolgáltatások **nyújtása, amelynek a lehetséges mértékben költségalapúnak, ugyanakkor megfelelő ösztönzőknek kell lenniük annak érdekében, hogy a rendszerhasználók kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett mennyiséget; elfogulatlanak és diszkriminációtól mentesnek kell lenniük, és objektív kritériumokon kell alapulniuk;**
- c) **a határokon túli infrastruktúrához való hozzáférés, ideértve a kapacitáselosztásra és a túlterheltség elhárítására vonatkozó eljárásokat is.**

A nemzeti szabályozó hatóságoknak jogukban áll e feltételek módosítását kérni a szállítási rendszerüzemeltetőktől.

(7) **A tarifákra és a kiegyenlítő szolgáltatásokra vonatkozó feltételek és módszerek** meghatározásakor vagy jóváhagyásakor a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a hálózatüzemeltetők rövid és hosszú távon is ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integráció elősegítésére, **az ellátás biztonságának garantálására,** valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására.

(8) **A nemzeti szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik a túlterheltség elhárítását a nemzeti villamos energia rendszereken és rendszerösszekötőkön belül.**

Az átviteli rendszerüzemeltetők jóváhagyásra benyújtják túlterheltség elhárítási, köztük a kapacitás elosztásra vonatkozó eljárásaikat a nemzeti szabályozási hatóságokhoz. A nemzeti szabályozó hatóságok jóváhagyásuk előtt kérheti ezen eljárások módosítását.

(9) A nemzeti szabályozó hatóságok jogosultak szükség esetén megkövetelni az átviteli- és az elosztórendszer-üzemeltetőktől az 1. cikkben említett feltételek **■** megváltoztatását annak érdekében, hogy azok arányosak és megkülönböztetéstől mentesen alkalmazhatóak legyenek. **Az átviteli és elosztási tarifák megállapításának késedelme esetén a nemzeti szabályozó hatóságok jogosultak az átviteli és elosztási tarifákat előzetesen megállapítani, és határozatot hozni a megfelelő kiegyenlítő intézkedésekről, amennyiben a végleges tarifák az előzetesen megállapított tarifáktól eltérnek.**

(10) Az átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőkkal szemben **az azon üzemeltetők ezen irányelv szerinti kötelezettségeikkel kapcsolatban** panasszal élő fél panaszait a nemzeti szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül döntést hoz. Ha a nemzeti szabályozó hatóságnak továbbiinformációra van szüksége, ez az időtartam két hónappal meghosszabbítható. Ez az időtartam a panaszos beleegyezésével az említett határidőkön túl is meghosszabbítható. A nemzeti szabályozó hatóság döntése kötelező érvényű mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.

(11) Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni az e cikk szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ha a szabályozó hatóságnak a javasolt **tarifák vagy** módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés vagy a **döntési javaslat** közzétételét követő két hónapon belül vagy – ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. A kérelemnek nincs halasztó hatálya.

2008. június 18., szerda

(12) A tagállamok megfelelő és hatékony szabályozási, ellenőrzési és átláthatóságot biztosító mechanizmusokat hoznak létre azért, hogy elkerülhető legyen bármilyen piaci erőfölénnyel való – különösen a fogyasztók sérelmére történő – visszaélés és ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás. Ezeknél a mechanizmusoknál figyelembe veszik a Szerződés és különösen annak 82. cikke rendelkezéseit.

(13) **A nemzeti szabályozó hatóságok független panaszírodákat és alternatív jogorvoslati rendszereket – például független energiaügyi ombudsmani hivatalt vagy fogyasztói szövetet – hoznak létre. E legjobb gyakorlatok kritériumainak megfelelő szolgálatok vagy rendszerek feladata lesz a panaszok hatékony kezelése. A nemzeti szabályozó hatóságok dolgozzák ki az arra vonatkozó szabályokat és iránymutatásokat, hogy a termelőknek és hálózatüzemeltetőknek hogyan kell kezelniük a panaszokat.**

(14) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő intézkedések meghozataláról – beleértve a nemzeti jog szerint alkalmazandó közigazgatási intézkedéseket és büntetőjogi eljárásokat – azok ellen a felelős természetes vagy jogi személyek ellen, akik vagy amelyek ennek az irányelvnek a bizalmas információk kezelésére vonatkozó rendelkezéseit megsértik.

(15) A (10) és (11) bekezdésben említett panaszok nem sérthetik a közösségi vagy nemzeti jog szerinti jogorvoslati jogok gyakorlását.

(16) **A nemzeti szabályozó hatóságok határozatait megfelelően indokolni kell, és a jogi ellenőrzés lehetővé tétele érdekében nyilvánosságra kell őket hozni.**

(17) A tagállamok gondoskodnak egy olyan nemzeti szintű mechanizmus létrehozásáról, amelynek révén a nemzeti szabályozó hatóság határozata által érintett fél jogorvoslattal fordulhat **nemzeti bírói testülethez, vagy** a felektől **és kormányoktól** független **más független nemzeti hatósághoz.**

I

22d. cikk

A határokon átnyúló ügyek szabályozása

(1) A nemzeti szabályozó hatóságok szorosan együttműködnek és tanácskoznak egymással, továbbá az ezen irányelv szerinti feladataik teljesítéséhez szükséges valamennyi információval ellátják egymást és az Ügynökséget. Az információcsere tárgyát képező adat tekintetében az adatot átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást biztosít, mint amelyet az adatot továbbító hatóság biztosít.

(2) **Annak biztosítása érdekében, hogy, ahol megtalálhatóak a regionális villamosenergia-piacok, ez a megfelelő szabályozási struktúrákban is tükröződjön. A megfelelő nemzeti szabályozási hatóság, szoros együttműködésben az Ügynökséggel és az Ügynökségi irányítása mellett biztosítják, hogy regionális piacaik vonatkozásában legalább az alábbi szabályozási feladatok ellátására sor kerüljön:**

- a) **Legalább regionális szintű együttműködés** olyan működési megállapodások létrehozása érdekében, amelyek biztosítják a hálózat optimális kezelését, **előmozdítják a** közös villamosenergia-tőzsdék kialakítását és a határkeresztesző kapacitások allokációját, valamint biztosítják a régióon belüli **és a régiók közötti** tényleges verseny kialakulásához **és az ellátás biztonságának fokozásához** szükséges rendszerösszekötő kapacitás minimális szintjét, **többek között új összekapcsolások révén**
- b) **az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetőkre és egyéb piaci szereplőkre vonatkozó valamennyi műszaki és piaci szabályzat legalább az érintett regionális szinten történő harmonizációja;**
- c) **a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó szabályok harmonizálása és a szűk keresztmetszetek kezeléséből keletkezett bevételeknek illetve költségeknek a piaci szereplők közötti tisztességes újraelosztása;**
- d) **annak biztosítására szolgáló szabályok elfogadása, hogy az érintett regionális egyesített piacot működtető villamosenergia-tőzsdék tulajdonosai és/vagy kezelői teljes mértékben függetlenek az erőművek tulajdonosaitól és/vagy kezelőitől.**

2008. június 18., szerda

(3) **A nemzeti szabályozó hatóságoknak jogukban áll megállapodást kötni egymással a szabályozási együttműködés, illetve az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések elősegítése érdekében, amelyeket szükség esetén az egyéb érintett nemzeti hatóságokkal szoros konzultációt folytatva és azok saját hatáskörének sérelme nélkül kell végrehajtani.**

(4) Az Ügynökség meghatározza a legalább két tagállam területét összekötő infrastruktúra szabályait:

- a) az illetékes nemzeti szabályozó hatóságok közös kérésére, vagy
- b) amennyiben az illetékes nemzeti szabályozó hatóságok attól az időponttól számítva hat hónapon belül nem tudtak megállapodni a szabályozásról, amikor a kérdés vizsgálatát már minden szabályozó hatóság megkezdte.

■

22e. cikk

Megfelelés az iránymutatásoknak

(1) A Bizottság és bármely nemzeti szabályozó hatóság || az Ügynökség véleményét kérheti abban az esetben, hogy egy szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy az 1228/2003/EK rendeletben említett iránymutatásoknak.

(2) Az Ügynökség a kérelemtől számított négy hónapon belül megküldi véleményét a Bizottságnak vagy az azt kérő nemzeti szabályozó hatóságnak, továbbá a szóban forgó határozatot hozó nemzeti szabályozó hatóságnak.

(3) Ha a határozatot hozó nemzeti szabályozó hatóság a kézhezvételtől számított négy hónapon belül nem teljesíti az Ügynökség véleményében foglaltakat, az Ügynökség tájékoztatja a Bizottságot.

(4) Bármely nemzeti szabályozó hatóság tájékoztathatja a bizottságot, amennyiben úgy véli, hogy egy nemzeti szabályozó hatóság határozata nem felel meg az ebben az irányelvben vagy az 1228/2003/EK rendeletben említett iránymutatásoknak, az említett határozat dátumától számított két hónapon belül.

(5) A Bizottság eljárást indít, ha két hónappal az után, hogy az Ügynökség a (3) bekezdéssel összhangban vagy egy nemzeti szabályozó hatóság a (4) bekezdéssel összhangban tájékoztatta – vagy saját kezdeményezésére a határozat dátumától számított három hónapon belül – megállapítja, hogy komoly kételemek merülnek fel azt illetően, hogy a szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy az 1228/2003/EK rendeletben említett iránymutatásoknak. Ez esetben felkéri a nemzeti szabályozó hatóságot és a nemzeti szabályozó hatóság előtt folyó eljárás feleit, hogy nyújtsák be észrevételeiket.

(6) Ha a Bizottság eljárást indít, az erre vonatkozó döntés keltétől számított legfeljebb négy hónapon belül végleges határozatot hoz, amelyben:

- a) nem emel kifogást a nemzeti szabályozó hatóság határozatával ellen; vagy
- b) a nemzeti szabályozó hatóságot határozatának módosítására vagy visszavonására kötelezi, ha úgy ítéli meg, hogy nem teljesülnek az iránymutatások.

(7) Ha a Bizottság nem indít eljárást vagy a (5), illetve (6) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem hoz végleges határozatot, úgy kell tekinteni, hogy nem emelt kifogást a nemzeti szabályozó hatóság határozata ellen.

2008. június 18., szerda

(8) A nemzeti szabályozó hatóság két hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a határozat módosítására vagy visszavonására vonatkozó határozatát, és erről tájékoztatja a Bizottságot.

■

22f. cikk

Nyilvántartás

(1) A tagállamok előírják az ellátó vállalkozások részére, hogy a nemzeti szabályozó hatóság, a nemzeti versenyhivatal és a Bizottság számára legalább öt évig nyilván kell tartaniuk a nagykereskedelmi ügyfelekkel és az átvitelrendszer-üzemeltetőikkel kötött, villamosenergia-ellátási szerződésekkel és villamosenergia-derivatívákkal kapcsolatos ügyletek fontos adatait.

(2) Az adatok közé tartoznak az adott ügyletre vonatkozó jellemzők, például az időtartam, a szállítási és rendezési szabályok, a mennyiség, a végrehajtás napja és ideje, valamint az ügyleti árak és az érintett nagykereskedelmi ügyfél azonosítására szolgáló eszközök, továbbá a rendezetlen villamosenergia-ellátási szerződések és villamosenergia-derivatívák bizonyos részletei.

(3) A nemzeti szabályozó hatóság **jelentést készít a vizsgálatok és kérelmek eredményéről** a piaci szereplők számára, **egyben biztosítja**, hogy konkrét piaci szereplőre vagy konkrét ügyletre vonatkozó, üzleti szempontból érzékeny információ nem **kerül nyilvánosságra**.

■

(4) E cikk || a 2004/39/EK irányelv hatály alá tartozó jogalanyok számára nem teremt újabb, az (1) bekezdésben említett hatóságokkal szembeni kötelezettségeket.

(5) Ha az (1) bekezdésben említett hatóságoknak hozzáférésre van szükségük a 2004/39/EK irányelv hatály alá tartozó jogalanyok által vezetett nyilvántartáshoz, az említett irányelv szerinti felelős hatóságok ellátják őket a kért adatokkal."

23. A 23. cikket el kell hagyni.

24. A 26. cikk a következőképpen módosul:

a) (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az a tagállam, amelynek az ezen irányelv hatálybalépését követően alapvető, műszaki természetű problémái vannak a piac megnyitásával a 21. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett nem háztartási fogyasztók korlátozott csoportja tekintetében, e rendelkezés vonatkozásában eltérésért folyamodhat, amelyet a Bizottság hagyhat jóvá, a 30. cikk (1) bekezdésében említett időponttól számított legfeljebb 12 hónapos időtartamra. Az eltérésre vonatkozó engedély a 21. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett időpontban mindenesetben lejár.”

b) a következő bekezdés kerül beillesztésre:

„(2a) Ipari létesítmények tekintetében a tagállamok mentesítést adhatnak a III, IV., V., VI. és VII. fejezet előírásai alól. Harmadik fél hozzáféréseinek elvét nem érintik az eltérések. Továbbá az eltérések nem akadályozhatják a lakossági ellátórendszerek működését.”

■

(25) Az A. melléklet a következőképpen módosul:

a) az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) jogukban áll olyan szerződést kötni a villamosenergia-szolgáltatójukkal, amely tartalmazza a következőket:

— a szolgáltató megnevezése és címe;

— a nyújtott ellátások, azok felajánlott minőségi színvonala, valamint az első csatlakozás időpontja;

2008. június 18., szerda

- a kínált karbantartási szolgáltatások fajtáit;
- azok az eszközök és módok, amelyek segítségével az érvényes tarifákra és karbantartási díjakra vonatkozó, aktuális információkhoz hozzá lehet jutni;
- a szerződés időtartama, a meghosszabbítás feltételei, illetve az ellátások és a szerződés megszüntetésének feltételei, és bármely, a felmondásra vonatkozó díjmentes jog;
- kártérítési vagy visszatérítési előírások, a szerződésben vállalt ellátás minőségi színvonalának be nem tartása esetén, ideértve a pontatlan vagy késedelmes számlázást is;
- a vitarendezési eljárások kezdeményezésének módja, az f) ponttal összhangban; valamint
- tájékoztatás a fogyasztói jogokról, beleértve a fentiek mindegyikét, amit egyértelműen közölni kell a számlákon, illetve a villamosenergia-szolgáltató társaságok honlapjain;
- az illetékes jogorvoslati hatóság elérhetősége, valamint a jogvita esetén a fogyasztók által követendő eljárás részletes leírása.

A feltételeknek tisztességesnek kell lenniük, és előzetesen ismertetni kell őket. Ezeket az információkat minden esetben a szerződés megkötése vagy visszaigazolása előtt kell megadni. Ha a szerződést közvetítőkön keresztül kötik, a fenti információkat akkor is még a szerződés megkötése előtt kell megadni;

b) a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) megfelelő időben tudomásukra hozzák, ha a szerződési feltételekben módosítás várható, és az értesítéssel együtt felhívják a figyelmüket az ellátás jogára. Az ellátást nyújtók a fogyasztókat megfelelő időben, világosan és érthetően közvetlenül tájékoztatják minden díjemelésről, minden esetben azonban a díjemelést követő szokásos számlázási időszak lejártát megelőzően. A tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztók felmondhassák a szerződésüket, ha a villamosenergia-szolgáltató által ajánlott új feltételeket nem fogadják el;”

c) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) többféle olyan fizetési mód közül ajánlanak fel választást, melyek nem különböztetik meg hátrányosan a fogyasztókat. A szerződési feltételekben mutatkozó eltérések a szolgáltatónak a különféle fizetési rendszerekből származó költségeit tükrözik. Az általános szerződési feltételeknek tisztességeseknek és áttekinthetőeknek kell lenniük. Világosan és érthetően kell megfogalmazni őket. A fogyasztókat védeni kell a félrevezető vagy tisztességtelen értékesítési módszerek, így a kereskedők által felállított, nem szerződéses korlátok, pl. a túlságosan terjedelmes szerződési dokumentáció ellen is;”

d) a f) pont helyébe a következő szöveg lép:

„f) panaszait átlátható, egyszerű és olcsó eljárások során intézzék. Nevezetesen, valamennyi fogyasztónak joga van a szolgáltatásnyújtáshoz és a saját elektromosáram-szolgáltatója elleni panasztételhez. Ezek az eljárások lehetővé teszik a jogviták tisztességes és haladéktalan – három hónapon belüli – rendezését, és ahol erre a fogyasztó jogosult, visszatérítés és/vagy kártérítés nyújtását. Az eljárások, ahol ez lehetséges, a 98/257/EK bizottsági ajánlásban (*) meghatározott elveket követik;

(*) HL L 115., 1998.4.17., 31. o.”

e) a következő bekezdésekkel egészül ki:

„h) könnyen válthassanak szolgáltatót, és rendelkezésére álljanak a fogyasztási adataik, továbbá kifejezett megállapodás alapján és díjmentesen lehetőségük legyen arra, hogy bármely, engedéllyel rendelkező **szolgáltató** vállalkozásnak hozzáférést adjanak mérési adataikhoz. Az adatkezelésért felelős fél köteles átadni **azt** az **adatot** a vállalkozásnak. A tagállamok meghatározzák azt az adatformátumot és eljárást, amelyek útján az ellátók és a fogyasztók hozzáférhetnek az adatokhoz. E szolgáltatásért a fogyasztónak nem számolhatók fel további költségek.”

2008. június 18., szerda

- i) **legalább negyedévente** tájékoztatást kell kapniuk az aktuális villamosenergia-fogyasztásról és a költségekről. E szolgáltatásért a fogyasztónak nem számolhatók fel további költségek. **A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az intelligens mérőberendezése üzembe helyezése ... (*)**, a fogyasztók ellátásának minimális zavarásával megtörténik, és arról, hogy ez a villamosenergia-elosztók vagy ellátó vállalatok feladata legyen. A nemzeti szabályozó hatóságoknak kell felelniük e fejlesztési folyamat figyelemmel követéséért és a szükséges közös szabványok előírásáért. **Atagállamok gondoskodnak arról, hogy a mérőberendezések minimális műszaki tervezési és működési feltételeit megállapító standardok a fogyasztók maximális hasznának a legkedvezőbb ár mellett történő biztosítása érdekében figyelembe vegyék az interoperabilitás szempontjait.**
- j) **záró elszámolást a villamosáram-ellátó bármilyen változását követően legkésőbb az érintett ellátó tájékoztatását követő egy hónapon belül.**

(*) [a 2003/54/EK irányelvet módosító] irányelv hatályba lépésétől számított 10 éven belül..”

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek || ... (*) megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Ezeket a rendelkezéseket || ... (*) után alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által érintett területen elfogadnak.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [...] napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ||,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

(*) Ezen irányelv hatálybalépésétől számított 18 hónapon belül.